

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Освітня програма	36904 Право
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36904
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Легеза Юлія Олександрівна, Білоус Костянтин Віталійович, Малога Леся Юріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	24.01.2022 р. – 26.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/vidomosti_samoocinyuvannya_pravo_na_sayt.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/programa_onp_pravo_akreditaciya_phd.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За наслідками онлайн-візиту були підтверджені всі відомості, зазначені у матеріалах самоаналізу ЗВО. Поряд із сильними сторонами, позитивними практиками по кожному критерію, що підтверджує реальність існування та реалізації ОНП, її вдосконалення, було виявлено слабкі сторони ОНП за окремими критеріями, що є не суттєвими та такими, що не впливають на якість надання освітніх послуг і цілком можуть бути усунуті ЗВО. ОНП враховує в більшій мірі сучасні вимоги ринку праці та узгоджується із місією та стратегією розвитку ЗВО. ОНП має необхідне забезпечення викладачами із належною академічною кваліфікацією, а також середовище для залучення більшої кількості професійних фахівців. Акредитація ОНП здійснюється вперше.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони та позитивні практики встановлені ЕГ за кожним критерієм оцінювання. Вони є переконливими і забезпечені необхідними фактами і доказами, що стало підставою обґрунтування рівня відповідності ОНП критеріям оцінювання. Зокрема, це наступне: Дотичність тем дисертаційних досліджень аспірантів юридичного факультету НУБіП цілям та задачам міжнародних проектів Erasmus та ряду держрозрахункових науково-дослідних робіт; Матеріально-технічне забезпечення, сучасний ремонт, наявність комп'ютерного обладнання, просторні аудиторії, електронне освітнє середовище та гарні умови проживання в гуртожитку, що дозволяє вирішити задачі із організації освітнього процесу; ЗВО дбає про безпеку здобувачів не лише в контексті збереження життя та фізичного здоров'я, а також в аспекті формування і підтримання належного морально-психологічного стану аспірантів; НУБіП України своєчасно оприлюднює на офіційному сайті точну та достовірну інформацію про ОНП в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін та суспільства; Взірцевість забезпечення реалізації форм дистанційного навчання, що полягає у функціонуванні інформаційно-освітнього порталу НУБіП України Elearn та інформаційних сервісів наукової бібліотеки; Наукова діяльність аспірантів відповідає напряму (тематичі) досліджень їх наукових керівників, які є релевантними темам дисертацій аспірантів та пропорційно співвідносяться зі сферою їх наукових інтересів; Існування системи рейтингового оцінювання, що є базисом як для забезпечення ефективності системи матеріального та морального заохочення професійного розвитку науковців, так і для реалізації принципів персоніфікованого підходу до визнання результатів науково-дослідної діяльності НПП; Створення системи матеріального заохочення та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, що передбачає виплату грошової винагороди у разі дострокового захисту дисертаційного дослідження.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ під час онлайн-зустрічей, на жаль, не отримала підтвердження того, які саме позитивні практики аналогічних НДІ, а також вітч. та заруб. ЗВО або елементи ОНП були запозичені при розробці ОНП. ЕГ рек. аналізувати та впроваджувати позитивний досвід закладів-партнерів під час удосконалення змісту та реалізації ОНП. Нерівномірне навантаження виконання освітньої складової у графіку навчального процесу НП як частини ОНП, зокрема: 1 р.н. - 54 кредити ЄКТС, 2 р.н.- 0 кредитів ЄКТС, 3 р.н.- 4 кредити ЄКТС. На думку ЕГ, графік організації навчального процесу, який визначений у НП ОНП потребує коригування у частині рівномірного навантаження виконання освітньої складової протягом 2 років навчання, а не трьох. Юридичний сегмент бібл. фондів є відносно застарілим та наявним по окремим освітнім компонентам, що не може задовольнити потреби здобувачів третього рівня ВО у відповідних наукових і навчально-методичних матеріалах. ЕГ рек. поповнити юридичний сегмент бібл. фондів сучасними виданнями відповідно до змісту освітніх компонентів ОНП; Створення можливості безоплатно оприлюднювати результати дисертаційних досліджень аспірантів лише у разі встановлення редакційною колегією фахового наукового видання НУБіП України "Право. Людина. Довкілля" наявності у роботі значного суспільного інтересу та цінності. При цьому більшість здобувачів ОНП позбавлена можливості безоплатно публікувати результати своїх наукових досліджень у зазначеному фаховому науковому виданні у сфері права. ЕГ рек. створити умови для проведення та публікації результатів наукових досліджень всіх здобувачів на безоплатній основі; Механізми залучення здобувачів, інших стейкхолдерів до процедур внутр. забезпечення якості ОНП не регламентовані належним чином. ЕГ рек. на рівні окремого лок. акту визначити загальний порядок участі та засади залучення стейкхолдерів до процедур внутр. забезпечення якості ОНП; Відсутній стійкий зворотній зв'язок між ЗВО і його колишніми здобувачами. ЕГ рек. створити Асоціацію випускників НУБіП для цілей моніторингу формування їх інд. кар'єрних траєкторій; Органи самоврядування здобувачів ВО не надають згоду на відрахування аспірантів, що корелюється з надмірною диверсифікацією та комплікативністю їх функціонування, а тому харак. структурно-функціональною гомогенністю її окремих ланок та складових. ЕГ рек. оптимізувати систему органів аспірантського самоврядування; Існуючі форми атестації ОНП (квал. екзамени з дисциплін заг. та проф. підготовки, комп. іспит зі спец., публічний захист наук.досяг. у формі наук. квал. праці) у частині проведення держ. комплексної атестації аспірантів є проявом надмірної формалізації підготовки здобувачів ВО ОНР ДФ та протирічить ідеї реалізації індив. освітньої траєкторії аспіранта. ЕГ рек. привести у відповідність форми атестації ОНП "Право", як передбачено в ПКМУ № 261, зокрема атестація здобувачів ВО ступеня ДФ здійснюється постійно діючою або разовою спец. вченою радою на підставі публ. захисту наукових досягнень у формі дисертації.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОНП має сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО. Цілі ОНП перед. підготовку висококваліфікованих НПП у галузі права, що володіють високим рівнем знань, компетенціями, що спрямовані на сполучення методів наук. пізнання та набуття інтел.-комунікативних комп. у сприйнятті правової дійсності, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем права та проведення власного наук. досл., які ґрунт. на актуальних досягненнях науки та наукової школи НУБіП.(п. 2). Фокусом програми є дослідження у галузі, спрямовані на генерацію нових ідей, розв'язання компл. актуальних проблем права та створення нових інноваційних наукових знань про природу і сутність права, співвідношення права, суспільства та навколишнього світу для покращення якості життя людей (п.3 https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/2021onpr_pravobo.pdf) ЕГ констатує, що реалізація фокусу ОНП «Право» здійснюється переважно за рахунок навчальних дисциплін ВВ («Проблеми екологічного та природоресурсного права», «Проблеми аграрного та земельного права», «Кліматичне право ЄС», «Продовольча політика і право ЄС») та окремих тем НД циклу спеціальної (фахової) підготовки (опанування теми «Екологічні права, їх види, загальна характеристика в умовах їх глобалізації» в межах навчальної дисципліни «Права людини та процеси глобалізації в сучасному світі»). ЕГ реком. посилити реалізацію особливостей ОНП «Право» за рахунок перегляду змісту навч. дисциплін циклу спеціальної (фахової) підготовки та вибіркового компонентів ОНП. Мета ОНП логічно виходить із Місії (<https://nubip.edu.ua/about>) і стратегії, які містяться в Програмі розвитку НУБіП України на 2021-2025 роки «Голосіївська ініціатива 2025»(<https://nubip.edu.ua/node/3980>). НУБіП спрямований на створення, систематизацію, збереження і поширення сучасних наукових знань для покращення якості життя людей; підготовку фахівців європейського і світового рівня інтел. та особистісного розвитку. Місія і стратегія НУБіП відповідають конст. засадам верховенства права, пріоритету прав людини, Стратегічні завдання, узгоджуються із Указом Президента України від 30.09.2019 року № 722/2019 «Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», Нац. стратегією у сфері прав людини, затв. Указом Президента України від 25.08.2015 року № 501, загальною політикою МОН, НАЗЯВО, а також потребами наук. спільноти, роботодавців, потенційних аспірантів ОНП. Зазначене підтверджено під час зустрічей ЕГ із керівництвом ЗВО, роботодавцями, НПП, здобувачами. Унікальністю ОНП є викладання осв. компонентів НПП, які є визнаними фахівцями у галузі права та його співвідношення з суспільством та навколишнім світом (Єрмоленко В. М. (член НКР при голові ВРУ, ВСУ та ін.), Курило В.І., Піддубний О.Ю., Яра О. С. та ін), членами ред. колегій журналів (Гафурова О.В., Дейнега М.А., Ладиченко В.В, Краснова Ю.А., Світличний О.П. та ін.) Представники наук. колективу Єрмоленко В.М., Курило В.І., Піддубний О.Ю.–відомі в Україні й поза її межами вчені.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Про залучення стейкхолдерів до формулювання цілей та програмних результатів навчання свідчать 11 рецензій - вігуків зовнішніх стейкхолдерів, які розміщені на офіційному сайті у вільному доступі (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u189/recenziya_op_081_koroiedso.pdf) У результаті аналізу документів, які були надані на запит ЕГ (витяги з протоколів із засідання каф. аграрного, земельного та екологічного права ім. академіка В.З.Янчука №9 від 03.03.2020р; №10 від 10.03.2020 р.; №15 від 15.03.2021 р.) та спілкування у фокус-групах підтверджено, що до визначення цілей та ПРН долучалися різні групи стейкхолдерів – здобувачі, представники академічної спільноти, потенційні роботодавці. Кількість зовнішніх рецензентів, виходячі з інформації в ОНП у 2018 – 1, а в 2021 - 11, що очевидно свідчить про значну зацікавленість у випускниках цієї ОНП. Члени ЕГ ознайомилися з наявними рецензіями на ОНП і встановили, що наявні рецензії не містять критичний аналіз ОНП і всі стейкхолдери вважають її досконалою та ефективною, націлена на підготовку фахівців вищого рівня кваліфікації. Під час проведення інтерв'ю з стейкхолдерами, професор Ковальський В.С., який очолює раду роботодавців юридичного факультета (її діяльність регламентується Положенням про раду роботодавців (<https://nubip.edu.ua/node/28017>) відзначив, що роботодавці приймали участь в обговореннях проекту ОНП і в різні роки було враховані наступні пропозиції: Панталієка П.В. щодо відмови від спеціалізації і встановлення загального переліку вибіркового дисциплін; Лукомського П.В. щодо розширення переліку вибіркового дисциплін; Антошук Л.П. щодо посилення фундаментальної підготовки здобувачів та розширення ОК за рахунок переходу на 60 кредитів ЄКТС та введення нових ОК (Верховенство права, Права людини в умовах глобалізації, Приватне та публічне в сучасному праві); Матвійчука А.В. щодо розширення переліку ВК до 15 та вивчення 3 ВК замість 2 ВК як у попередні роки. Всі стейкхолдери на онлайн зустрічі акцентували увагу, що налагоджена дієва співпраця та взаємодія Ради з факультетом та гарантом. Здобувачі ЗВО залучені до обговорення та періодичного перегляду ОНП через участь у

засіданнях кафедр, входять до складу проектної групи та приймали участь через систему анкетування/письмове звернення. Під час зустрічей зі здобувачами ЗВО, випускниками ОНП та представниками аспірантського самоврядування було отримано підтвердження їх активної і систематичної участі у розгляді питань, пов'язаних із переглядом окремих цілей ОНП, змісту ОК (Лебедь І., Стасюк Н.) та участі у роботі структур Університету в цілому (Вчена Рада НУБіП (<https://nubip.edu.ua/node/1038>) та ЮФ (вчена рада ЮФ (<https://nubip.edu.ua/structure/law>))), участь в роботі Ради аспірантів університету і факультету (<https://nubip.edu.ua/node/99529>). На підставі викладеного ЕГ констатує, що визначення цілей ОНП та формулювання програмних ПРН відбувалося із урахуванням позиції та потреб всіх заінтересованих сторін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОНП розроблена з урахуванням загальнонаціонального ринку праці, тенденцій розвитку правової галузі. Всі випускники є працевлаштованими, а, отже, конкурентоспроможні на ринку праці, а роботодавці підтверджують потенціал випускників даної ОНП в порівнянні з випускниками інших ОНП відповідного напрямку. Перелік освітніх компонент у цілому узгоджується із цілями та результатами навчання за ОНП, тенденціями розвитку спеціальності 081 «Право», зокрема, такі: здатність розв'язувати комплексні проблеми в сфері професійної діяльності, у тому числі дослідницько-інноваційної, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань в галузі права; здатність зрозуміти поставлену проблему, вміння оцінити її значення, визначити можливі шляхи вирішення і прийняти вмотивоване рішення, а також наукове керівництво з урахуванням потреб і професійних інтересів аспірантів. При розробці враховано тенденції розвитку національного ринку праці, насамперед, сегменти міста Києва як столиці України та Київської обл. Крім того, фактом врахування потреб ринку на ОНП є регулярні процедури обговорення даної ОНП зі стейкхолдерами про забезпечення підготовки фахівців, які можуть здійснювати наукову та практичну діяльність у сфері права, що підтверджено під час зустрічей із керівництвом ЗВО, роботодавцями, гарантом і відкритої зустрічі. На запит ЕГ надано низку Угод про співпрацю між ЗВО іноземними партнерами, що сприяють більш ефективному досягненню цілей ОНП - Вищий Національний інститут агрономічних, харчових і природоохоронних наук (Франція); Університет Данубіус (Словацька республіка); Пенсільванський університет (США) та ін. Проте Угоди про співпрацю між ЗВО і національними партнерами для реалізації цілей ОНП не надано. ЕГ рек. укласти договори з національними партнерами в галузі права для ефективної реалізації ОНП. Гарантом ОНП було зазначено, що досвід вітчизняних ЗВО було враховано під час формування ОНП, а саме: КНУТШ, НЮУ імені Ярослава Мудрого, НУ «Києво-Могилянська академія», КНТЕУ. Аналогічні ОНП цих ЗВО розміщено на їх вебсайтах, що є певним свідченням можливості такого врахування. Гарантом зазначалось, що враховувалися схожі іноземні програми, зокрема Карлового університету (м. Прага, Чехія), Університету Палацького в Оломоуці (Чехія), Університету імені Я.А. Коменського (м. Братислава, Словаччина). Під час онлайн-зустрічей не було озвучено, який саме позитивний або негативний досвід було враховано для розробки та удосконалення ОНП. ЕГ рекомендує активніше аналізувати та впроваджувати позитивний досвід ЗВО, НУБіП-партнерів під час удосконалення змісту та реалізації ОНП. ЕГ констатує зацікавленість здобувачів за цією ОНП, які в переважній більшості на онлайн зустрічах повідомили, що є практичними працівниками.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти України для третього (освітньо-наукового) рівня у галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право відсутній. ЕГ проаналізовано ОНП 2021 року та 2018 року, які було долучено до відомостей СО. ЕГ засвідчує, що ПРН відповідають дев'ятому рівню НРК, а саме здатність аспіранта розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики (Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341(в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519). Експертами перевірено та підтверджено, що змістовне наповнення ПРН ОНП відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій відповідного кваліфікаційного рівня за такими дескрипторами, які характеризують знання, уміння/навички, комунікацію, відповідальність і автономію, властиві восьмому кваліфікаційному рівню, що відображено в загальних та фахових компетентностях, а саме: 1) знання (ФК 1.2., СК 1.1., СК 1.8.; СК 1.10), що відповідають наступним ПРН 6 та ПРН 7; 2) уміння/навички (ЗК 1.7, ЗК 1.2.; ЗК 1.5; ЗК 1.6.; ЗК 1.8; СК 1.3; СК 1.4.; СК 1.6; СК 1.7) відповідають таким заявленим програмним результатам навчання як ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5; 3) комунікація (ЗК 1.3; ЗК 1.4; ЗК 1.9, ФК 1.1, ФК 1.5, СК 1.7), що відповідають наступним ПРН: ПРН1, ПРН 2, ПРН3; 4) автономність і відповідальність: (ЗК 1.1; ЗК 1.5; ЗК 1.7; ФК 1.3, ФК 1.4, СК 1.2; СК 1.5, СК 1.9), що відповідають ПРН8, ПРН 9, ПРН10. ЕГ констатує, що послідовність досягнення ПРН за ОНП є логічною, відповідає меті ОНП, традиціям правничої освіти та інституційній політиці НУБіП, що було підтверджено під час зустрічей з академічним персоналом, керівництвом, гарантом.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Врахування пропозиції та побажань роботодавців в частині запровадження освітніх компонентів. Тісна співпраця із роботодавцями та аспірантами під час розробки та реалізації ОНП. Врахування гарантом, керівництвом ЗНУ та академічним персоналом тенденцій розвитку правничої спеціальності та юридичної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ під час онлайн-зустрічей, на жаль, не отримала підтвердження того, які саме позитивні практики аналогічних НДІ, а також вітчизняних та зарубіжних ЗВО або елементи ОНП були запозичені при розробці ОНП. ЕГ рекомендує аналізувати та впроваджувати позитивний досвід закладів-партнерів під час удосконалення змісту та реалізації ОНП. Реалізація фокусу ОНП «Право» переважно за рахунок навчальних дисциплін вільного вибору («Проблеми екологічного та природоресурсного права», «Проблеми аграрного та земельного права», «Кліматичне право ЄС», «Продовольча політика і право ЄС») та окремих тем навчальних дисциплін циклу спеціальної (фахової) підготовки (опанування теми «Екологічні права, їх види, загальна характеристика в умовах їх глобалізації» в межах навчальної дисципліни «Права людини та процеси глобалізації в сучасному світі»). Посилити реалізацію особливостей ОНП «Право» НУБіП України за рахунок перегляду змісту навчальних дисциплін циклу спеціальної (фахової) підготовки та вибіркових компонентів програми.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП загалом відповідає визначеному критерію, проектування та цілі ОНП визначені з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін, спрямована на здійснення місії НУБіП. Недоліки є несуттєвими та можуть бути усунуті адміністрацією ЗВО та групою забезпечення ОНП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОНП НУБіП затверджена ректором університету 21 травня 2021 року, введена в дію з 01 вересня 2021 року та оприлюднена на сайті https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u189/2021_p.pdf ОНП, що акредитується, реалізується за терміном навчання 4 роки, відповідає за обсягом вимогам щодо третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» за №261 від 23.03.2016 р (зі змінами) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>) Обсяг освітньої складової ОНП становить 60 кредитів ЄКТС, із них 15 кредитів (25%) складають вибіркові компоненти ОНП, практична підготовка - 4 кредити (6,67 %). Це відповідає п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту», згідно з яким, «Особи, які навчаються у закладах вищої освіти, мають право на: ... вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти». ЕГ встановила, що ОНП 2021 року винослось на громадське обговорення. Посилання на проєкт ОНП та контакти для внесення пропозицій передбачені на сайті <https://nubip.edu.ua/node/98048> у розділі «Громадське обговорення» проєкту ОНП.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП розроблена відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НУБіП України, затвердженого Вченою радою (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Pro_organization_navch_proces.pdf) та Положення про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії у НУБіП

(https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_osvitno-naukovi_programi.pdf) Загалом ОНП структурована за роками й семестрами навчання. ЕГ констатує, що внутрішня структура ОНП (необхідні реквізити, лист-погодження, передмова, склад проектної групи, профіль ОНП зі спеціальності 081 Право, опис предметної області (сфери), придатність до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, перелік програмних компетентностей й програмних результатів навчання ресурсне забезпечення ОНП, національна й міжнародна кредитна мобільність, опис переліку компонентів ОНП, наукова складова ОНП, структурно-логічна схема ОНП, форма атестація здобувачів вищої освіти) повністю відповідає традиціям правничої освіти. ЕГ встановила, що зміст і структура ОНП побудовані згідно з вимогами Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 “Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)”, зокрема, щодо забезпечення 4 компонентів освітньої складової ОНП третього рівня: 1) глибинні знання із спеціальності 081 Право (15 кредитів ЄКТС обов. комп. («Права людини в умовах глобалізації», «Проблеми права інтелектуальної власності», «Сучасна компаративістика», “Приватне та публічне в сучасному праві») та 3 освітні компоненти професійної підготовки за вибором здобувача) – 15 кредитів ЄКТС; 2) загальнонаукова (філософська) – 4 кредитів ЄКТС обов. комп. («Філософія науки»); 3) дослідницька (20 кредитів ЄКТС обов. комп. («Верховенство права», «Методика юридичного дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи», «Методологія права», «Педагогіка та управління закладами вищої освіти», а також педагогічна практика; 4) мовна («Іноземна мова за професійним спрямуванням») – 6 кредитів ЄКТС обов. комп.. Її освітні компоненти поділено на обов'язкові та вибіркові дисципліни. Перелік вибіркових компонентів забезпечує здобуття додаткових компетенцій та програмних результатів залежно від індивідуальних запитів здобувачів та кон'юнктури ринку. Детальний аналіз матриці відповідності ПРН відповідним компонентам ОНП свідчить про те, що кожен ПРН реалістично охоплений змістом програми. ОНП спрямована на підготовку фахівців, здатних використовувати набуті компетентності в межах професійної діяльності у галузі права на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях підготовка фахівців. На думку ЕГ, графік організації навчального процесу, який визначений у НП ОНП потребує коригування у частині рівномірного навантаження виконання освітньої складової протягом 2 років навчання, а не трьох як визначено у НП: 1 р.н.- 54 кредитів ЄКТС, 2 р.н.- 0 кредитів ЄКТС, 3 р.н.- 4 кредити ЄКТС.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Об'єкт вивчення ОНП визначений у Р. 3 ОНП, який має назву «предметна область» (blob:<https://office.naqa.gov.ua/c868b429-b927-4e81-bdec-6eeba379ccde>). ЕГ констатує, що ОК повністю відповідають методам, методикам та технологіям, якими має оволодіти здобувач вищої освіти третього рівня вищої освіти на практиці, сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються на ОНП, обрані у відповідності до об'єкта вивчення. Зміст ОНП та її освітніх компонентів відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності 081 «Право» та загальнонауковим та спеціальним методам пізнання правової дійсності. Це підтверджено опитуванням академічного персоналу під час відповідної Зустрічі 3, 6. Аналогічні результати відображені в результатах регулярних соціологічних опитування аспірантів (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u189/rezultati_anketuvannya_2021_aspiranti_1.pdf) й НПП ОНП (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u189/rezultati_anketuvannya_npp.pdf) Під час зустрічей ЕГ із НПП, аспірантами та керівництвом ЗВО було відображено розуміння того, що ОНП спрямована на здійснення теоретичних досліджень у галузі права, які повинні мати ефективне практичне впровадження. ЕГ констатує, що ключові для формування компетенцій дисципліни розміщені в нормативній (обов'язковій) частині ОНП. Всі освітні компоненти, виходячи з аналізу навчальної платформи e-learn НУБіП, містять змістовне наповнення цих навчальних курсів та дозволяють сформувати якісне науково-методологічне підґрунтя (Оголошення (новини); Форум запитань-відповідей; Силабус, Методичні рекомендації по роботі з курсом, Термінологічний словник, мультимедійні матеріали до модулів, презентації, тестові завдання до модулів та багато іншого <https://elearn.nubip.edu.ua/course/index.php?categoryid=372>), що на думку ЕГ є однією із позитивних практик.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Під час онлайн візиту ЕГ встановила, що процес формування індивідуальної траєкторії в НУБіП здійснюється відповідно до Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u145/polozhennya_pro_poryadok_formuvannya_individualnih_osvitnih_traiektoriy_zdobuvachami_vishchoyi_osviti_stupenya_doktora_filosofiyi_nacionalnogo_universitetu_bioresursiv_i_prirodokoristuvannya_ukrayini.pdf) через вибір форм навчання; напрямку наукових досліджень; вибору компонент ОНП на основі індивідуального підходу до вибору компонент та відповідно до тематики дослідження, відвідування комунікативних заходів, практичної підготовки та шляхом академічної мобільності, що передбачено норм. док. НУБіП <https://nubip.edu.ua/node/86676> ЕГ зазначає, що структура ОНП в частині обрання здобувачами вибіркових дисциплін відповідає законодавчим вимогам. Можливість вільного вибору з дисциплін реалізується за вибором здобувача в обсязі 15 кредитів ЄКТС, які обираються до початку навч. року і зазначаються у заяві, що становить 25% обсягу ОНП. ЕГ констатує, що ВК ОНП забезпечують формування та розвиток компетентностей для комплексного вирішення проблем науково-теоретичного характеру та практичного спрямування у сфері права та допомоги здобувачу у дослідженні предмету його наукового пошуку. Здобувач може змінювати свою освітню траєкторію в частині уточнення предметного поля дослідження, перебування в академічній відпустці тощо. Всі аспіранти

підтвердили ЕГ, що їх побажання щодо вибору теми наукового дослідження й переліку навчальних дисциплін, які вони вивчають, були у повному обсязі враховані. Перелік вибірових дисциплін та РП (силабуси) для здобувачів ОНП розміщено на сайті за посиланням <https://nubip.edu.ua/node/1061/15>, а вибір дисципліни обговорюється з науковим керівником для уточнення знань та вмінь, які необхідно напрацювати для успішного та своєчасного написання дисертаційної роботи. Вибір ВК здійснюється відповідно Положення про організацію освітнього процесу НУБіП України, затвердженого Вченою радою НУБіП (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Pro_organizatsiyu_navch_proces.pdf) розробленого відповідно до п. 15 статті 62 ЗУ «Про ВО» та Положенні про порядок реалізації аспірантами НУБіП права на вільний вибір дисциплін (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u145/polozhennya_pro_poryadok_realizatsiyi_aspirantami_natsionalnogo_univer_sitetu_bioresursiv_i_prirodokoristuvannya_ukrayini_prava_na_vilnyi_vibir_navchalnih_disciplin.pdf) Вищезазначені док. дотримуються, що підтверджено заявами здобувачів вищої освіти про обрання дисциплін та результатами зустрічі 4 і відповіддю на запит ЕГ. Всі здобувачі підтвердили ЕГ, що процедура вибору прозора, детальна, індивідуальна для кожного здобувача, враховує тематику його наукових інтересів і ними було власноручно вказано у заяві назви вибірових дисциплін, подано заяви у відділ аспірантури до 20 листопада поточного навч. року, де формуються академічні групи за обраними ВК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організацію та забезпечення практичної підготовки здобувачів вищої освіти за ОНП визначено інституційною політикою педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії НУБіП. Процедура організації та проведення практики регламентовано Положенням Про педагогічну практику здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії НУБіП https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_ped._praktiku_2016.pdf ОНП Право передбачає проходження педагогічної практики на 3 курсі навчання в аспірантурі обсягом 4 кредити ЄКТС. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти, було встановлено, що практика проходить у формі пошуку інформації, роботи із базами даних, пошуку наукової літератури, роботи із емпіричною базою, проведенні навчальних занять зі студентами під керівництвом керівника практики. Базою для проходження педагогічної практики може бути кафедра, за якою закріплений аспірант, або кафедри інших структурних підрозділів НУБіП, або інші ЗВО. Під час онлайн-зустрічей здобувачі підтвердили факти проходження практики, а також процедуру звітності. На запити ЕГ було надано комплекти звітної документації, які засвідчили відповідність вимогам Програми. В ЗВО функціонує юридична клініка, як позитивна практика, де аспіранти опановують професійну майстерність.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ЕГ констатує, що ОНП передбачає набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills). Під час онлайн-спілкування з усіма фокус-групами ЕГ знайшла підтвердження тому, що політика НУБіП стосовно розвитку soft skills у НПП реалізується у рамках підвищення кваліфікації, проходження стажувань, участі у професійних тренінгах, семінарах, практикумах тощо (на запит ЕГ надано копії документів). Набуття soft skills аспірантами забезпечується комплексом ОК ОНП (зокрема, забезпечення здатності до володіння обумовленими соціальними та культурними формами організації наукового знання, основними методами наукових досліджень, культурних репрезентацій - «Філософія науки»; аналіз методологічних проблем загальної теорії права, галузевих юридичних наук - «Методологія права»; використання інформаційних ресурсів, необхідних для проведення дослідження під час вивчення «Методики юридичного дослідження та організації підготовки дисертаційної роботи»; вільного користування мовами міжнародного спілкування як засобом наукового спілкування формуються під час вивчення «Іноземної мови за професійним спрямуванням» . Вміння переконувати, знаходити підхід до людей, міжособистісне спілкування, ведення переговорних процесів, особистісний розвиток формуються під час роботи у юридичній клініці «Захист та справедливість» НУБіП (<https://nubip.edu.ua/node/29088>). Під час проходження педагогічної практики (ОК1.3) формуються навички планування, критичне мислення, пошук та аналіз інформації, комунікативні та управлінські навички, логічне мислення, проведення презентацій тощо. Саморозвиток та самовдосконалення, комунікабельність, лідерські якості формуються під час участі у діяльності в органах аспірантського самоврядування. ЕГ переконалась під час онлайн-зустрічі зі здобувачами та представниками їх самоврядування, що здобувачі, які навчаються на ОНП беруть активну участь у заходах, які організовані НУБіП та юридичним факультетом, що сприяє формування лідерських та комунікативних навичок, культури випускника ОНП, здатного здійснювати освітній та наукових процес на професійній основі, шляхом формування навичок з вирішення конфліктів, здійснення публічних виступів, прийняття рішень у складних умовах. ЕГ рекомендує активніше популяризувати та залучати здобувачів до участі у «зовнішніх», в т.ч. в онлайн-режимі заходах, зорієнтованих на набуття soft skills (за ініціативною НАЗЯВО, Мінюст України, Всеукраїнської громадської правничої організації, МОН України , USAID, ОБСЄ тощо), в т.ч. й іноземною мовою, й зарахувати результати такої участі як результати, отримані у неформальній освіті.

7. Зміст освітньої програми урахуває вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 081 «Право» відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз змісту компонентів ОП, проведений експертною групою, показав, що обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Розподіл співвідношення аудиторної та самостійної роботи відповідає Положення про організацію освітнього процесу НУБіП (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Pro_organization_navch_proces.pdf): співвідношення між обов'язковими та вибірковими компонентами ОП становить: ОК – 45 кредитів ЄКТС (75%), ВК – 15 кредитів ЄКТС (25%). Загальне навантаження за ОП становить 60 кредитів ЄКТС. Самостійна робота здобувачів виконується в позааудиторний час. ЕГ встановила, що самостійна робота передбачає роботу з науковою літературою, опрацювання матеріалу, підготовку до контрольних заходів та атестації. Достатність співвідношення обсягу ОП, окремих освітніх компонентів та фактичного навантаження здобувачів підтверджується самими здобувачами під час спілкування на фокус-групі з ЕГ. В цілому вони задоволені співвідношенням аудиторної та самостійної роботи з навчальних дисциплін, яке в середньому складає 30% і 70% відповідно, в позааудиторний час здобувачі мають можливість виконувати завдання для самостійної. Експертною групою встановлено, що за ОП навантаження на здобувача вищої освіти становить 1 р.н. - 54 кредити ЄКТС, 2 р.н.- 0 кредитів ЄКТС, 3 р.н.- 4 кредити ЄКТС, що не є збалансованим, а тому надмірним навантаженням на здобувачів вищої освіти на першому році навчання та потребує коригування.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою ОП «Право» не здійснюється. Проте, у звіті про СО зазначено, що Університет здатний впровадити дуальну форму навчання здобувачів задля усунення основних недоліків традиційних форм і методів навчання майбутніх кваліфікованих робітників, подолання розрив між теорією і практикою, освітою й виробництвом, та підвищення якості підготовки кваліфікованих кадрів із урахуванням вимог роботодавців у рамках нових формах навчання. В НУБіП затверджено Положення про підготовку фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти у Національному університеті біоресурсів і природокористування України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u284/polozhennya_pidgotovka_fahivciv_za_dualnoyu_formoyu_o2_2020.pdf, яким передбачено можливість поєднання навчання з навчанням на робочих місцях в організаціях для набуття певної кваліфікації на умовах укладення договору.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності 081 «Право». Можливість комплектування малочисельних груп, починаючи від одного здобувача, з метою індивідуального підходу у освітній складовій. В ОП передбачено загальнообов'язковий (нормативний) ОК, зорієнтованого на системне набуття здобувачами компетентностей викладача.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Нерівномірне навантаження виконання освітньої складової у графіку навчального процесу навчального плану як частини ОП, зокрема: 1 р.н. - 54 кредити ЄКТС, 2 р.н.- 0 кредитів ЄКТС, 3 р.н.- 4 кредити ЄКТС. На думку ЕГ, графік організації навчального процесу, який визначений у ОП ОП потребує коригування у частині рівномірного навантаження виконання освітньої складової протягом 2 років навчання, а не трьох. ЕГ рекомендує залучати аспірантів до участі у «зовнішніх», в т.ч. в онлайн-режимі заходах, зорієнтованих на набуття soft skills, які проводяться за ініціативою НАЗЯВО, МЮ України, Всеукраїнської громадської правничої організації, МОН України, USAID, ОБСЄ тощо), в т.ч. й іноземною мовою, й зарахувати результати такої участі як результати, отримані у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОНП загалом відповідає визначеному критерію, вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Зміст ОНП та її структура загалом забезпечують формування індивідуальної освітньої траєкторії. Виявлені незначні недоліки можуть бути виправлені шляхом зміни графіку навчального процесу ОНП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до аспірантури НУБіП у 2022 р. (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pravila_priyomu.pdf) є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті НДІ й знаходяться у вільному доступі. ЕГ встановлено, що в правилах прийому відсутні обмеження для осіб з особливими освітніми потребами. ЕГ констатує, що ПП до аспірантури не передбачають спосіб та місце оприлюднення результатів вступних випробувань, які повинні бути визначені згідно п. 2 XV. Вимоги до Правил прийому наказу МОН "Про затвердження Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році". Хоча рейтинговий список вступників наодинці на запит ЕГ, проте у VIII "Умови зарахування до аспірантури" ПП він не передбачений. ЕГ рекомендує у ПП зазначити, що рейтингові списки вступників до аспірантури впорядковуються за конкурсним балом від більшого до меншого та оприлюднюються на інформаційному стенді інституту/факультету та/або на Web-сторінці відповідного підрозділу НУБіП. Навчання в аспірантурі здійснюється на основі здобуття ОКР магістр (спеціаліст). Програма вступних випробувань для вступу на навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем здійснюється оновлюється щорічно. ЕГ констатує, що Програма вступних випробувань з фахових дисциплін зі спеціальності 081 право, яка розміщена на сайті (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u189/programa_vstupnih_viprobuvan_.pdf) містить критерії оцінювання знань, компетентностей вступників. Конкурсний відбір здійснюється за результатами вступних випробувань: зі спеціальності, філософії, іноземної мови, а у разі потреби – додаткового вступного випробування. Вступники подають науковий реферат із висвітлення актуальних проблем правового регулювання або наукову статтю. Під час зустрічі з аспірантами ЕГ пересвідчилася, що деякі вступники до аспірантури заздалегідь планували вступ до неї, оскільки мали позитивний досвід навчання на юридичному факультеті НУБіП та хотіли продовжити наукові дослідження під керівництвом видатних вчених.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою «Право» враховують особливості вступу до ЗВО в Україні за спеціальністю 081 «Право». Так, вступні випробування проводяться предметною комісією, до складу якої входять науковці, які здійснюють наукові дослідження за відповідною спеціальністю (3-5 осіб). Врахування особливостей ОНП забезпечується також змістом Програми вступних випробувань на навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти, що розробляється на базі другого (магістерського) рівня вищої освіти, й оновлюється щорічно. Також проводяться співбесіди майбутніх здобувачів із передбачуваними науковими керівниками, під час якої встановлюється відповідність наукових інтересів вступника тематиці наукових досліджень наукового керівника й вирішуються інші організаційні питання. Під час онлайн-зустрічі здобувачами було підтверджено врахування під час вступу їх наукових інтересів, НПП теж це підтвердили. ЕГ пересвідчилася, що наразі теми наукових досліджень, затверджені аспірантам ОНП, відповідають темам публікацій їх наукових керівників. Ця інформація була окрема надана на запит ЕК гарантом ОНП. ЕГ констатує позитивну практику звільнення від складання вступного іспиту з іноземної мови із зарахування найвищого балу вступників, які підтвердили володіння іноземною мовою на рівні не нижчому за B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (приміром, сертифікатом тестів TOEFL, Cambridge English Language Assessment та ін. з англійської мови) (п. 8.1. Правила прийому до аспірантури НУБіП у 2022 р.). Підготовка за ОНП «Право» здійснюється для здобувачів вищої освіти, які навчаються за державним замовленням, замовленням фізичних та юридичних осіб.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти за програмами, отриманими в інших вузах, зокрема, наявні: Положення про академічну мобільність студентів і аспірантів Національного університету біоресурсів і природокористування України

(https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u145/polozhennya_pro_akademichnu_mobilnist_zdobuvachiv_vishchoyi_osviti_stupenya_doktor_filosofiyi_nacionalnogo_universitetu_bioresursiv_i_prirodokoristuvannya_ukrayini.pdf); Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u341/9._polozhennya_pro_viznannya_rezultatuv_navchannya_dlya_zdobuvachiv_vishchoyi_osviti_stupenya_doktor_filosofiyi_u_nacionalnomu_universiteti_biores.pdf); Положення про організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії в НУБіП України (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu.pdf.) Положення зазначених локальних актів є чітким та зрозумілим, не суперечить Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні та опубліковані на офіційному сайті ЗВО. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого здобувачем документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувача, завіреного в установленому порядку у вищому навчальному закладі партнері. Здобувачі ознайомлюються із можливістю визнання РН, отриманих в інших ЗВО, що підтверджено ЕГ під час зустрічі 4 зі здобувачами. Зазначені локальні нормативні акти регулюють порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін для здобувачів вищої освіти усіх форм навчання, які переводяться з інших вищих навчальних закладів. Під час співбесіди з директором ННЦ міжнародного співробітництва Лабенко О.М. на зустрічі 8 з представниками підрозділі експертам було відзначено, що здобувачі вищої освіти проінформовані про реалізацію права на академічну мобільність. Зокрема, за запитом ЕГ надано інформацію про укладення договорів про співпрацю з іноземними вузами, що сприятиме посиленню зовнішньої академічної мобільності студентів та викладачів. У Відомостях про самооцінювання зазначено, що в ОП така практика поки що відсутня. ЕГ констатує відсутність фактів внутрішньої мобільності серед аспірантів та зарахування її результатів. ЕГ рекомендувала максимально використовувати для цього наявні договори про співпрацю та ресурси партнерів НУБіП.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що регулюється «Положення про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії НУБіП України» (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_viznannya_rezultatuv_navchannya2019.pdf) Підставою для зарахування відповідних результатів здобувачу вищої освіти є документи (сертифікати, свідоцтва), які підтверджують зміст та результати навчання, які отримав здобувач вищої освіти Здобувачі проінформовані про його наявність та зміст. Прикладом застосування визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на ОНП «Право» є часткове перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті Прокопчук (Сегеди) Т. Й. Під час онлайн зустрічі аспірантка повідомила проходження онлайн-курс «Взаємодія органів державної влади з громадськістю», «Конфлікт інтересів: треба знати! Від теорії до практики», «Доступ до публічної інформації для розпорядників» на платформі Prometheus. Відповідні сертифікати надані на запит ЕГ, на підставі яких було зараховано частину тем з ВК «Проблеми адміністративного права».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання є доступними на офіційному веб-сайті НУБіП, чітко і зрозуміло сформульовані. Правила прийому на ОНП враховують особливості самої ОНП. Позитивними практиками є: звільнення від складання вступного іспиту з іноземної мови із зарахування найвищого балу вступників, які підтвердили володіння іноземною мовою на рівні не нижчому за B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти; оновлення програм вступних іспитів з урахуванням змін законодавства й новацій правової доктрини; врахування наукових інтересів потенційних аспірантів під час вступу на ОНП, яке поєднується із встановленням відповідності наукових інтересів вступника тематиці наукових досліджень наукового керівника.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутня практика зовнішньої та внутрішньої академічної мобільності аспірантів, які навчаються на ОНП 081 «Право» та зарахування її результатів. ЕГ рекомендувала максимально використовувати для цього наявні договори про співпрацю та ресурси партнерів НУБіП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

На ОНП наявні необхідні документи, які визначають Правила прийому, академічної мобільності, перезарахування кредитів, визнання неформальної освіти. Присутня практика визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті. ОНП «Право» відповідає Критерію 3 з невеликим, що не є суттєвим.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час зустрічей ЕГ з аспірантами, ознайомлення з матеріалами АС встановлено, що форми та методи навчання і викладання в цілому сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії (PhD) в НУБіПУ, Положенням про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в НУБіПУ НПП самостійно розробляє РПНД та/або силабуси відповідно до компетентностей та програмних результатів ОНП, не обмежуючись у питаннях змістового наповнення освітнього компоненту, формах, методах його викладання. Стрейкхолдери з числа аспірантів підтвердили, що в освітньому процесі в межах проведення аудиторних занять застосовуються методи панельних дискусій, обговорення практичних кейсів, судових дебатів. Аспіранти зазначили, що з ними обговорюється зміст індивідуальних завдань, з ними постійно здійснюються консультації. Досягнення права на академічну свободу реалізується шляхом створення можливості для вільного вибору наукового керівника дисертаційного дослідження, погодження та можливої зміни (уточнення) теми та плану дисертацій та інших видів наукових робіт. В НУБіПУ є можливість для реалізації права здобувача вищої освіти на академічну мобільність (зокрема, проходження навчальних курсів аспіранткою Прокопчук (Середі) Т.Й. на онлайн-платформі Prometheus «Взаємодія органів державної влади з громадськістю» (20.01.2020 р.), «Конфлікт інтересів: треба знати! від теорії та практики» (22.01.2020 р.), «Доступ до публічної інформації для розпорядників» (23.01.2020 р.), що було зараховано як окремі модулі навчальної дисципліни вільного вибору «Проблеми адміністративного права». надаємо сертифікати відповідно до яких було зараховано частину тем з ВК Проблеми адміністративного права), що є однією із форм визначення змісту освітньої складової індивідуального плану здобувача вищої освіти. Аспіранти мають можливість брати участь в обговоренні змісту ОНП «Право», впливати на формування тематичного наповнення обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів шляхом безпосередньої участі у засіданнях кафедр НУБіПУ (зокрема, враховано пропозиції аспіранта І. Лучка при обговоренні змісту вибіркової навчальної дисципліни «Проблеми аграрного та земельного права» (протокол засідання кафедри аграрного, земельного та екологічного права від 03.01.2020 р. №9), чи шляхом анонімного опитування.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ЕГ у ході інтерв'ювання було підтверджено, що аспірантам та НПП, своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Основна інформація щодо цілей та змісту, очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів ОНП висвітлена в РПНД та/або силабусах. Навчальний план, графік освітнього процесу, розклад занять, сесій, нормативні документи з питань організації освітнього процесу НУБіПУ, інформаційно-методичне забезпечення обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів висвітлюється на офіційній веб-сторінці юридичного факультету (<https://nubip.edu.ua/node/99723> <https://nubip.edu.ua/node/86678>) та на платформі «Elearn» (<https://elearn.nubip.edu.ua/course/index.php?categoryid=372>). В ході інтерв'ювання здобувачів вищої освіти було підтверджено факт належності їх інформування про зміст, цілі, результати навчання, тематичні плани навчальних дисциплін, терміни проведення контрольних заходів, їх форми та критерії оцінювання. Кожний здобувач також має можливість ознайомитися з необхідними матеріалами навчального порталу «Elearn», доступ до якого забезпечується за допомогою корпоративної електронної пошти персоналізовано. Відповідно до наданого доступу ЕГ до освітнього середовища «Elearn» було встановлено, що, як правило інформаційно-методичне забезпечення фахових навчальних дисциплін складається із силабуса, змісту лекційних занять (у вигляді текстів та презентацій), змісту та завдань до практичних занять, форм організації самостійної роботи та підсумкового контролю (зокрема, шляхом онлайн тестування).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В ході проведених зустрічей з керівництвом ЗВО, НПП, науковими керівниками аспірантів та гарантом ОНП було встановлено пріоритетність стратегії розвитку університету на засадах зміцнення наукового потенціалу та набуття ефективних компетентностей дослідників. Інформація про науковий потенціал кафедр НУБіПУ є загальнодоступною та оприлюднюється на сайті університету. Аспірантам надаються можливості щодо вільного вибору сфери наукових інтересів (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u189/napryami_naukovih_doslidzhen_zdobuvachiv_tret_ogo_osvitn_o-naukovogo_rivnya_vishchoi_osviti_z_specialnistyu_o81_pravo.pdf) та наукового керівника. Здобувачі вищої освіти можуть проводити дослідження та безоплатно оприлюднювати їх на науково-практичних заходах різного рівня у т.ч. на Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні вектори розвитку юридичної освіти і науки» (21-22 жовтня 2021 р.) (<https://nubip.edu.ua/node/99510>), «Екологічна політика і право ЄС та їх імплементація у правову систему України» (16 травня 2019 р.) (<https://nubip-erasmus.com/zbirnyk-tez-2019/>). ОНП передбачає дві складові: освітню, на опанування якої передбачено навчання впродовж першого року навчання в аспірантурі та проходження педагогічної практики на 5 курсі навчання. ЕГ під час інтерв'ю з випускниками ОНП та здобувачами вищої освіти не було зафіксовано їх незадоволення розподілом навчального навантаження. Підготовка дисертаційного дослідження передбачається впродовж всього терміну навчання в аспірантурі. Відповідно до наявних в НУБіПУ практик допускається реалізація права аспіранта на достроковий захист дисертаційного дослідження. Опанування освітньої складової ОНП допускає проведення занять, спрямованих на забезпечення здатності проводити здобувачами наукові дослідження, розробляти та впроваджувати проекти та управляти ними, генерувати та презентувати нові ідеї. Декілька разів на рік для аспірантів реалізується формат панельних дискусій та гостьових лекцій, на які запрошуються кілька експертів з певної галузі, та ведеться відкрите обговорення між ними і здобувачами. Здійснені аспірантами самостійні та/або спільні наукові дослідження публікуються у фахових виданнях, зокрема, у фаховому науковому виданні категорії Б «Право. Людина. Довкілля» URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pravo> (в тому числі на безоплатній основі за рішення редакційної колегії журналу), а також у збірниках наукових праць і матеріалах конференцій.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

В ході проведених зустрічей з гарантом ОНП, НПП, що забезпечує освітній процес за ОНП «Право» в НУБіП, а також на підставі наданих ЕГ протоколів засідань кафедр, юридичного факультету встановлено, що процес оновлення зміст ОНП, передбачених навчальних курсів залежно від характеру, змісту та особливостей навчальної дисципліни, відбувається з урахуванням актуальних тенденцій юридичної науки та практики, актуальної інформації, результатів досліджень. Зокрема, на засіданні кафедри адміністративного та фінансового права було обговорено зміст навчальної дисципліни «Проблеми адміністративного права» та враховано пропозиції аспіранта Павленка Д. щодо необхідності врахування актів міжнародного співробітництва з питань захисту прав людини в зоні ООС (протокол № 7 від 01.03.2021). Освітні компоненти оновлюються систематично та у разі: змін чинного законодавства та відповідного коригування назви, змісту, кількості кредитів ЄКТС з конкретної навчальної дисципліни; оновлення/зміни ОНП та навчального плану, запровадження нових освітніх компонентів, введення Стандартів МОН України за спеціальністю; відповідних рекомендацій та пропозицій фахівців зі спеціальності (науковців, практиків) чи наукового загалу (рекомендацій за результатами проведення науково-практичних заходів різного рівня). ОНП неодноразово переглядалась. Впродовж 2018-2020 р.р. оновлення ОНП відбувалось за рахунок перегляду її змісту шляхом розширення переліку вибіркових навчальних дисциплін, що дозволяє ефективно забезпечувати реалізацію принципів «аспірантоцентрованого» підходу до здійснення підготовки фахівців у сфері права в НУБіПУ. У 2021 році ОНП була переглянута та оновлена, що, зокрема, відобразилось у збільшенні її обсягу з 40 до 60 кредитів. З метою поглиблення здобувачами вмінь щодо планування й проведення аудиторних занять (лекції, семінари, практичні заняття); здатності працювати у складі наукового та науково-педагогічного колективів, ефективно виконувати усі види науково-дослідної та викладацької робіт було запроваджено вивчення обов'язкового освітнього компоненту «Педагогіка та управління закладами вищої школи» замість опанування навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи», що передбачалось змістом ОНП попередніх років (2018-2020 рр.). Окрім того до циклу спеціальної фахової підготовки фахівців за спеціальністю 081 «Право» (третій освітньо-науковий рівень) було додано такі обов'язкові освітні компоненти – «Верховенство права», «Права людини в умовах глобалізації», «Приватне та публічне в сучасному праві», що було здійснено в тому числі на підставі пропозицій адвоката компанії «АСТЕРС» Антошук Л. П.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЕГ встановлено та підтверджено, що в ЗВО сформовано достатній потенціал для забезпечення інтернаціоналізації діяльності, що відповідає стратегії розвитку університету. Учасники освітнього процесу мають можливість користуватися загальнодоступними міжнародними інформаційними ресурсами та базами даних, в тому числі Web of Sciences та Scopus <https://nubip.edu.ua/node/39060> Навчально-науковий центр міжнародної діяльності постійно забезпечує інформування здобувачів та НПП про можливості закордонного навчання і стажування, в тому числі на безоплатній основі (<https://nubip.edu.ua/node/93098>). Для проведення наукових досліджень функціонує 1 навчально-наукова лабораторія та Юридична клініка «Захист та справедливість». Аспіранти юридичного факультету НУБіПУ беруть участь у виконанні держрозрахункових науково-дослідних робіт на загальну суму 1 735 тис. грн. та 6 ініціативних тем без отримання фінансування. Так, в межах виконання НДР № 0115U006023 «Права людини в міжнародному праві та національному законодавстві» здійснено ряд дисертацій: «Реалізація права на

справедливий суд в Україні та ЄС: порівняльно-правовий аналіз» (Ясельська Н.М.), «Судовий захист екологічних прав в Україні» (Бузунко О.А.).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ЕГ визначає належний рівень застосування різних форми дистанційного навчання в умовах пандемії, в тому числі на платформі Elearn, застосування , що дозволяє забезпечити процес комунікації з аспірантами та гарантує забезпечення якості вищої освіти. Праці НПП публікуються у виданнях, що індексуються у Scopus та Web of Science, у тому числі іноземною мовою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ за результатами аналізу змісту онлайн-зустрічей, а також з урахуванням опрацювання відповідей на інформаційні запити має констатувати, що вжиті заходи, передбачені задля реалізації стратегії розвитку НУБіП щодо інтернаціоналізації освіти, є недостатніми. Зокрема, на ОНП майже відсутні позитивні практики укладення договорів про наукове співробітництво та академічну мобільність як із ЗВО України, так і з зарубіжними ЗВО за профілем підготовки дисертацій у сфері права. Відсутніми є практики залучення хостинг-професорів до викладання окремих ОК на ОНП; не здійснюється викладання ОК іноземними мовами. ЕГ рекомендує: активніше залучати іноземних викладачів, хостинг-професорів до проведення лекцій та тренінгів для здобувачів ОНП за окремими ОК; запроваджувати практику використання таких форм інтернаціоналізації освіти, як право на академічну мобільність та неформальну освіту, що вимагає укладання договорів про наукове співробітництво із ЗВО України та зарубіжних держав.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання, викладання здійснюється з урахуванням позитивних практик та досягнень правничої школи та відбуваються у взаємодії із іншими критеріями, що забезпечують якість результатів ОНП. Сфера інтернаціоналізації діяльності потребує подальшої праці в напрямку реалізації запланованих заходів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

В процесі дистанційного інтерв'ювання гаранта ОНП, НПП ЗВО та здобувачів вищої освіти за ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю 081 «Право» ЕГ встановлено реалізацію Положення про організацію освітнього процесу в НУБіПУ <https://cutt.ly/3OrO8IR> , Положення про організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії в НУБіП України <https://cutt.ly/COrcavD>, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії НУБіПУ. Форми контрольних заходів з навчальних дисциплін відображено в ОНП, навчальному плані, РПНД та/або силабусах. Формою контрольних заходів для третього рівня вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації, які проводяться з метою визначення рівня сформованості дисциплінарних компетентностей та відповідних результатів навчання, що передбачені робочими програмами навчальних дисциплін. Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за даною ОНП відображені у відповідному Положенні про екзамени та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в НУБіП України», затверджені Вченою радою 24 травня 2017 р. (протокол №11), зі змінами та доповненнями, затвердженими Вченою радою НУБіП від 29 травня 2020 р. (протокол №11) (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_ekz_i_zal_2020_2.pdf). ЕГ встановлено, що для перевірки досягнення ПРН у межах навчальних дисциплін використовується поточний (усний, письмовий, тестування, презентації, вирішення практичних кейсів, індивідуальні завдання, ділові ігри, перевірка домашніх завдань тощо), проміжна атестація (модульний контроль), підсумкова атестація (заліки, екзамени, допускається як у тестових завдань – відкритих, закритих, на відповідність), їх дистанційна форма (в т.ч. й у період карантину). Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є 100-бальною, з подальшим

переведенням в оцінку за національною шкалою та шкалою ЄКТС. Після проведення проміжних атестацій із змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок лектором дисципліни визначається рейтинг здобувача вищої освіти, що може бути не більше 70 балів (п. 7.11) з подальшим обов'язковим складанням екзамену чи заліку з дисципліни. Модульні контролі в умовах карантинних обмежень проводяться через середовище Elearn чи за допомогою інших засобів онлайн-комунікації (GoogleClassRoom). Про ефективність такого порядку оцінювання наголошували і здобувачі, і НПП, що підтверджено відсутністю конфліктних ситуацій, упередженого оцінювання тощо. Під час онлайн зустрічі здобувачів вищої освіти повідомили, що форми контрольних заходів оголошуються на початку курсу вивчення відповідної дисципліни, крім того, форми, шкала і критерії оцінювання містяться в робочих навчальних програмах та силабусах, що є у відкритому доступі у репозиторії ЗВО та у системі Learn. Контрольні заходи проводяться у визначені графіком освітнього процесу терміни.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

ЕГ зазначає, що на час проведення експертизи Стандарт вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відсутній. Під час дистанційного інтерв'ювання гаранта ОНП, викладачів та здобувачів вищої освіти за даною ОНП, ЕГ встановлено, що формами атестації здобувачів вищої освіти за даною ОНП є комплексний державний іспит визначалися відповідно до Постанови КМУ від 06 березня 2019 року № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії». Формою підсумкової атестації із опанування навчальної дисципліни є складання іспиту (заліку). Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання, обсяг наукових робіт (теоретичних та експериментальних), орієнтовну кількість публікацій та конференцій, що відзначено у Положенні про порядок звітування аспірантів/здобувачів про виконання індивідуального плану наукової роботи https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u341/7._polozhennya_pro_poryadok_zvituvannya_aspirantiv_zdobuvachiv_pro_vikonannya_individualnogo_planu_naukovoyi_roboti_2019.pdf. Це контролюються на проміжних атестаціях здобувачів, які відбуваються 2 рази на рік (п. 6.1) на засіданнях кафедри. Для аспірантів 4-го курсу навчання відповідно до п. 6.2 Положення про порядок звітування аспірантів/здобувачів про виконання індивідуального плану наукової роботи встановлюється імперативна вимога захисту проведеного дисертаційного дослідження. Однак при цьому згідно з п. 1.11 Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії НУБіПУ <https://cutt.ly/jOthZKl> допускається захист наукових досягнень аспіранта як підтвердження завершення підготовки аспіранта. Дисертації перевіряються на наявність плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти та відповідно до вимог Положення про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України <https://cutt.ly/dOtlLuI> Здійснення перевірки дисертації на дотримання вимог академічної доброчесності допускається за допомогою інформаційних ресурсів НУБіПУ <https://nubip.edu.ua/node/99540>

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти за ОНП ЕГ встановлено, що процедура проведення контрольних заходів та оскарження отриманих результатів, їх повторного проходження, окремо доводяться здобувачам вищої освіти в ході проведення навчальних занять та консультацій. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечується цілим комплексом заходів: НПП, який проводить аудиторні заняття, оцінює рівень знань здобувачів протягом семестру і виставляє бали в журнал академічної групи; приймає і оцінює індивідуальну та самостійну роботу здобувачів (у т.ч. через Навчально-інформаційний портал Elearn (<https://elearn.nubip.edu.ua>) згідно із вимогами Положення про електронне освітнє середовище <https://cutt.ly/CIBQnir>). ЕГ встановлено, що екзамени та заліки приймають два науково-педагогічні (педагогічні) працівники (один - лектор потоку, другого визначає завідувач кафедри) відповідно до розкладу екзаменів. Аспірант складає екзамен (залік) не більше двох разів із урахуванням неявки на відповідну форму атестації без поважних причин. Утретє аспірант складає екзамен (залік) комісії з трьох науково-педагогічних працівників (у т.ч. лектора потоку та завідувача кафедри), створеній за розпорядженням декана факультету. Рішення комісії є остаточним. У разі підтвердження комісією оцінки «незадовільно» чи неявки здобувача на засідання комісії без поважних причин комісія сповіщає про це директора інституту для підготовки наказу ректора про відрахування здобувача за академічну неуспішність або визначення умов повторного вивчення дисципліни. Кредити ЄКТС навчальної дисципліни зараховується, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає перездачі. В робочих програмах дисциплін розділ 7 містить детальний опис критеріїв оцінювання. Під час інтерв'ювання фокус-груп аспірантів, в тому числі випускників та НПП ЕГ було встановлено, що з метою виявлення рівня підготовки здобувачів за ОНП щорічно здобувачами вищої освіти заповнюється індивідуальний звіт про виконання навчального плану, у якому аспіранти відображають на якій стадії знаходиться дисертаційне дослідження, кількість опублікування наукових праць та їх апробацію протягом відповідного навчального року. В НУБіП наявними є можливості визнання результатів навчання, здобутих за програмами неформальної освіти (зокрема, такими є вивчення англійської мови і отримання сертифікату рівня B1), що є підставою для зарахування теми лекційного чи практичного заняття, змістового модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни, якщо програма неформальної освіти відповідає робочій програмі дисципліни (п. 7.7-7.8 Положення про організацію

освітнього процесу в НУБіПУ), що однак згідно із п. 7.10 не звільняє здобувача вищої освіти від складання екзамену з цієї дисципліни. Встановлено, що за період навчання здобувачів за ОНП, що акредитується, оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів не було. Конфлікту інтересів не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

НУБіП популяризує академічну доброчесність (насамперед, через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. ЗВО популяризує академічну доброчесність, в тому числі шляхом реалізації таких заходів: інформаційно-роз'яснювальна робота щодо неприпустимості порушення норм академічної доброчесності; перевірка змісту робіт здобувачів на відповідність до вимог щодо оформлення та цитування джерел; навчання здобувачів академічного письма з роз'ясненням того, що необхідно знати для недопущення плагіату; обов'язкова перевірка усіх статей у періодичних науково-фахових виданнях, тез доповідей, наукових робіт на відсутність плагіату; анонімні опитування викладачів та здобувачів відділом внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Основними документами НУБіПУ, які регламентують політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, є: Положення про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України

https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u145/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_u_nacionalnomu_universiteti_bioresursiv_i_prirodokoristuvannya_ukrayini.pdf, Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u341/4._polozhennya_pro_poryadok_perevirki_naukovih_navchalno-metodichnih_disertacijnih_magisterskih_bakalavrskih_ta_inshih_robit_na_nayavnist_plagiatu.pdf та інші документів. Інформаційно-роз'яснювальна робота щодо неприпустимості порушення норм академічної доброчесності проводиться гарантом ОНП, відділом аспірантури, відділом докторантури та наукової атестації. Перевірка наукових, навчально-методичних, дисертаційних та інших робіт на наявність плагіату та наявність запозичень здійснюється за допомогою системи Unicheck, з якими ЗВО має договір, в тому числі і на безоплатній основі. Під час перевірки наявності плагіату дисертаційних робіт допускається співпадіння не більше 40% раніше опублікованого або цитованого матеріалу. В Університеті наказом від 06.08.2018 р. №871 створено Комісію з питань етики та академічної доброчесності. У разі встановлення факту плагіату: - подані матеріали повертаються на доопрацювання; - матеріали взагалі не приймаються до розгляду; - матеріали не включаються до переліку наукових, навчально-методичних та навчальних робіт здобувачів вищої освіти відповідної ОП; - у разі часткового або повного оприлюднення результатів інших авторів як результатів власного дослідження (академічний плагіат) автор має нести відповідальність згідно чинного законодавства. В НУБіПУ постійно проводяться опитування здобувачів щодо обізнаності у питаннях дотримання академічної доброчесності (https://docs.google.com/forms/d/1UtdqtASdjawzCSqUaM8ulIdoTRZKRSGBoaZ-exxtMSk/viewform?edit_requested=true).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Процедура проведення контрольних заходів, оскарження результатів оцінювання добре прописана низкою внутрішніх документів ЗВО. Наявний механізм вирішення конфліктних ситуацій, достатній рівень обізнаності здобувачів щодо наявних можливостей, відкритість адміністрації ЗВО у вирішенні цих питань. Створення умов для слідування традиціям дотримання вимог академічної доброчесності, зокрема, шляхом надання можливості здійснення перевірки наявності плагіату чи самоплагіату на безоплатній основі за допомогою сервісу Unicheck

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Диверсифікація форм атестації аспірантів, недоцільність застосування комплексної державної атестації в контексті реалізації «студентоцентрованого» підходу. ЕГ рекомендує оптимізувати форми здійснення підсумкової атестації аспірантів спеціальності 081 «Право».

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОНП в цілому узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 5.1-5.4 Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність за освітньою програмою загалом відповідає Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП в цілому забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання, що ґрунтується на основі аналізу отриманих від ЗВО документів та результатів інтерв'ювання НПП і здобувачів, які навчаються за даною ОНП. НПП, які викладають на ОНП, мають відповідну освіту, вагомі здобутки в науковій і професійній сферах. Кількість здобувачів, якими одночасно керує один керівник, відповідає вимогам пункту 24 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і доктора наук» затвердженого Постановою КМ України від 23 березня 2016 р. № 261. Конкурсний добір викладачів здійснюється відповідно до Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників НУБіП України» від 03 березня 2021 р. № 7, URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u187/polozhennya_pro_oblik_2021.pdf. На ОП обов'язкові ОК викладає викладачів, з яких 2 НПП чоловічої статі (33%), а 4 НПП - жіночої (66%). На ОП викладає 1 НПП з науковим ступенем кандидата та 5 НПП з науковими ступенями докторів наук. Всі фахові ОК викладають НПП, які мають відповідний науковий ступінь (наприклад ОК1.6 Методика юридичного дослідження та організація дисертаційної роботи викладає дійсний Член Академії наук вищої освіти (академік) д.ю.н., професор Ладиченко В.В.; ОК 1.9 Права людини та процеси глобалізації сучасного світу викладає д.ю.н., професор Курило І.В.. Головка Л, Піддубний О., Курило І., Ладиченко В. мають сертифікати B2 з англійської мови та успішно застосовують знання іноземної мови при викладанні. Для професійного розвитку НПП в університеті діє система підвищення кваліфікації: стажування у провідних установах; підвищення кваліфікації в пізнавальному навчально-тренінговому проекті «Школа лідерства НУБіП України» (<https://nubip.edu.ua/node/43271> <https://nubip.edu.ua/node/52757> <https://nubip.edu.ua/node/52115>); проведення тренінгів, семінарів, «круглих столів» тощо. НПП, задіяні на ОНП, пройшли науково-педагогічне стажування у країнах Євросоюзу, що підтверджується відповідними сертифікатами та постійно підвищують рівень професійної майстерності шляхом стажування в ЗВО України.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Здійснення конкурсного добору викладачів проводиться згідно із Порядком проведення конкурсу на заміщення посад НПП (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/poryadok_konkurs_n.pdf), що включають: наявність у НПП відповідної вищої освіти, наукового ступеня й вченого звання, практичного досвіду, наукових праць у фахових виданнях та таких, що входять у науково-метричні бази Scopus та WoS, наявність опублікованих навчально-методичних праць, рівень володіння іноземною мовою не нижче за B2; розробка навчально-методичних праць, що використовуються в навчальному процесі; підвищення кваліфікації та проходження стажування не рідше одного разу на п'ять років у провідних університетах, науково-дослідних установах інших організаціях України (суб'єктах підприємницької діяльності) або за кордоном терміном не менше 14 днів. Зазначені вимоги корелюються з ліцензійними вимогами, встановленими у Постанові Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187. ЕГ підтверджує відповідність професорсько-викладацького складу групи забезпечення ОП нормативним ліцензійним вимогам. Позитивною практикою організації конкурсного відбору в НУБіП є врахування коефіцієнту рейтингу НПП як рівня кваліфікації викладачів (середнього за останні 5 р.), що встановлюються вченою радою ЗВО (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/pologennya_o.pdf). ЕГ підтверджує, що НПП обізнані з процедурою проведення конкурсу та призначення їх на посади здійснюється за результатами конкурсного відбору з урахуванням рейтингу за попередні роки (за його наявності). Для оцінювання рівня професійної кваліфікації претенденти на посаду НПП кафедри пропонуються прочитати пробні лекції, провести практичні заняття тощо. За результатами обговорення на кафедрі складається мотивований висновок про професійні якості претендента. Для організації конкурсу на заміщення посад НПП наказом ректора утворюється конкурсна комісія. Конкурсний добір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів комісії, колегіальності прийняття рішень, об'єктивності та неупередженого ставлення до всіх. Враховуються наявність відповідної освіти, наукового ступеня, вченого звання, наукова діяльність претендента, досвід роботи, рівень трудової дисципліни тощо. Після конкурсного добору з НПП підписується договір (контракт) терміном до 5 років, у додатку до якого зазначаються показники наукової та професійної активності НПП на наступний термін

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час проведення запланованих зустрічей ЕГ встановлено, що в процесі роботи розширеного засідання проектної групи ОНП, представникам роботодавців надаються можливості формування та подання власних рекомендацій стосовно організації та реалізації освітнього процесу, що відображено в Результатах обговорення пропозицій стейкхолдерів при корегуванні змісту навчання за освітньо-науковою програмою «Право» (освітній ступінь – доктор філософії) спеціальності 081 Право. Формами залучення роботодавців до освітнього процесу в НУБіП є: спільна розробка, перегляд та рецензування ОНП; організація та проведення науково-практичних заходів; спільна організація і проведення для здобувачів виїзних занять, зустрічей, виступів на конференціях. Позитивною практикою НУБіП є дія окремого органу на громадських засадах – Ради роботодавців, до складу якої входять ради робіт. фак. <https://nubip.edu.ua/node/28016>. Радою роботодавців юрид. фак. НУБіП постійно здійснюється діяльність, спрямована на активізацію взаємодії здобувачів вищої освіти Університету (зокрема, аспірантів) та органів державної влади та місцевого самоврядування, інших суб'єктів владних повноважень, адвокатської спільноти регіону тощо. Зокрема, ЕГ встановило, що формами залучення стейкхолдерів є: 1) участь у перегляді змісту ОНП (рекомендації д.ю.н., професора, судді Верховного суду Уркевича В. Ю. щодо оновлення змісту обов'язкових фахових компонентів враховані і було запроваджено окрему навчальну дисципліну «Права людини та процеси глобалізації сучасного світу»; Антошук Л. П., податковий адвокат «АСТЕРС» рекомендовано запровадження у майбутньому окремого освітнього компоненту, присвяченому проблематиці інституту судових експертиз); 2) проведення гостьових лекцій (адвокат Тригуб А.Ю., партнер АО «Скляренко, Сидоренко та партнери» неодноразово був залучений до проведення панельних дискусій, присвячених проблематиці захисту прав і свобод людини у судовому порядку); 3) організація та проведення науково-практичних заходів (декан юридичного факультету Академія праці, соціальних відносин і туризму, д.ю.н. Журавель Я. В. підтвердив участь у проведенні конференції з питань муніципальної реформи в контексті Євроінтеграції); 4) організація проведення конкурсу наукових робіт молодих юристів (<https://nubip.edu.ua/node/99829>); 5) інформаційна та матеріально-технічна підтримка забезпечення оприлюднення результатів наукових досліджень НПП факультету та здобувачів вищої освіти (д.ю.н. Ковальський В. С. як Президент видавничої організації «Юрінком Інтер» підтвердив співробітництво щодо опублікування результатів дисертаційних досліджень аспірантів); 6) надання можливостей проходження стажування аспірантів (<https://nubip.edu.ua/node/99829>). НУБіП створює можливості врахування думок роботодавців як гарантії ефективності здійснення підготовки фахівців у сфері права шляхом проведення опитувань https://docs.google.com/forms/d/14H2KgwWkpRSxcoC8Wyd2lWHN8KiNXllP7Z5KDivfOlo/viewform?edit_requested=true та узагальнення їх результатів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ під час проведення дистанційного індивідуального інтерв'ювання здобувачів вищої освіти та НПП за ОНП встановлено, що до проведення лекційних і практичних занять на ОНП, проведення спільних науково-практичних заходів систематично залучаються професіонали-практики та представники роботодавців (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u213/dogovora_pro_spivrobotnictvo_ta_organizaciyu_vzaiemovidnosin.pdf). В межах легітимних домовленостей постійно проводяться гостьові лекції за участі професіоналів-практиків, експертів у галузі права та юридичної науки, зокрема: 1) партнер АО «Скляренко, Сидоренко та партнери», адвокат Тригуб А.Ю. провів інтерактивну панельну дискусію-лекцію для аспірантів щодо забезпечення розгляду та вирішення спорів, пов'язаних із порушенням цивільних прав та інтересів особи (що було здійснено в межах навчальної дисципліни «Сучасна компаративістика») (6 жовтня 2021 року) <https://nubip.edu.ua/node/104521>; 2) тренінг-практикум педагогічної майстерності для аспірантів та студентів юридичного факультету з висвітлення та унаочнення діяльності органів, що здійснюють досудове розслідування та процесуальне керівництво ним у кримінальному процесі за участі старшого слідчого Головного управління Національної поліції м. Києва Жолобчука Є.В. та старшого інспектора відділу криміналістичного забезпечення Слідчого управління Національної поліції м. Києва Банаха Л.О.; 3) мовний клуб для аспірантів та студентів юридичного факультету НУБіП України; 4) практикум зі складання позовних заяв та інших процесуальних документів, проведений адвокатом Карнаух О.В.; 5) міждисциплінарна лекція для аспірантів, проведена координатором програми «Erasmus+» Ян Чапек з Університету Пардубіце, в межах якої було висвітлено проблематику забезпечення якості сучасної освіти, запровадження новітніх підходів до організації освітнього процесу, інноваційності у висвітленні теоретичного та практичного змісту навчальних дисциплін (18 жовтня 2021 року). В межах укладених угод про співробітництво за участі Міністра освіти і науки С.Шкарлета, заступника Міністра освіти та науки України І.Гарбарука, голови Ради Київської міської організації Союзу юристів України В.Ковальського, представників іноземних ЗВО Іржі Зіха (Університет Томаша Баті м.Злін, Чеська Республіка), Ольга Каплова (Університет Томаша Баті м.Злін, Чеська Республіка) 21 жовтня 2021 року проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасні вектори розвитку юридичної освіти і науки», присвячену 20-річчю з Дня створення юридичного факультету НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/99724>

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Членами ЕГ встановлено, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів шляхом організації та проведення заходів з підвищення їх кваліфікації та стажування, до яких залучались як ННП, що забезпечують викладання дисциплін за ОНП так і наукові керівники аспірантів. Для професійного розвитку НПП в університеті діє система

підвищення кваліфікації: стажування у провідних установах; підвищення кваліфікації в міжгалузевому інституті безперервної освіти; Центрі професійного розвитку; проведення тренінгів, семінарів, «круглих столів» тощо. НПП підвищують мовну та професійну підготовку в межах діяльності Ректорської школи лідерства НУБіПУ. В НУБіП починаючи з 2016 р. по теперішній час реалізуються міжнародні проекти співробітництва, зокрема, проекти Erasmus+ («Екологічна політика і право ЄС» (2016-2019 рр. ; починаючи з 2021 р. «Європейська продовольча політика і право»; «Європейське екологічне, кліматичне та енергетичне право» <https://nubip-erasmus.com/>, в межах якого було проведено воркшоп «Сприяння викладанню і дослідженням з екологічного, кліматичного і енергетичного права ЄС», 26 травня 2021 р., учасниками якого були О.С. Яра, В.В. Ладиченко, Є.В. Шульга, С.О. Кідалов, Л.О. Головка https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u212/programa_vorkshopu_2021_o.pdf НПП, задіяні на ОНП, пройшли науково-педагогічне стажування у країнах Євросоюзу: Л.О. Головка (internship course «Municipal waste management in the Czech Republic of EU legislation», 07.10-11.10 2021 р., м. Злін, Чеська Республіка), В.В. Ладиченко (internship course «Legal regulation of waste management in the EU», 11-15.11.2019 р., м. Злін, Чеська Республіка; internship course «Computer Law, AL, Data protection & The biggest tech trends», 5-8.06.2019 р., м. Сладковичово, Словачія) та ін.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Процедури, за якими ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності, включають моральне та матеріальне заохочення. В університеті створена система стимулювання розвитку викладацької майстерності та досягнень у фаховій сфері. ЗВО може встановлювати доплати, надбавки, премії, матеріальну допомогу, здійснювати оплату відряджень, надавати можливість для стажування за кордоном. Преміювання та матеріальна допомога НПП здійснюється Положення про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам НУБіП України за сумлінну працю, зразкове виконання посадових обов'язків https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u101/polozhennya_pro_nadannya_shchorichnoyi_groshovoyi_vinagorodi_2020.pdf Положення про преміювання працівників НУБіП України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u101/polozhennya_pro_premiyuvannya_2020.pdf Положення про звання «Почесний працівник кафедри НУБіП України» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u101/nakaz_no_821_vid_30.10.2020.pdf Положення про присвоєння почесного звання «Заслужений науковий працівник Національного університету біоресурсів і природокористування України» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u331/zasluzheniy_naukoviy_pracivnik_nubip_ukrayini.pdf Положення про присвоєння почесного звання «Заслужений науково-педагогічний (педагогічний) працівник Національного університету біоресурсів і природокористування України» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u331/zasluzheniy_naukovo-pedagogichniy_pedagogichniy_pracivnik_nubip_ukrayini.pdf Положення про присвоєння почесного звання «Заслужений працівник Національного університету біоресурсів і природокористування України» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u331/zasluzheniy_pracivnik_nubip_ukrayini.pdf Положення про присвоєння почесного звання «Заслужений професор Національного університету біоресурсів і природокористування України» https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u331/zasluzheniy_profesor_nubip_ukrayini.pdf Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників НУБіП України https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u187/polozhennya_pro_oblik_2020.pdf . Розмір премії встановлюється відповідно специфіки і важливості виконуваної роботи, особистого внеску в кінцевий результат діяльності університету корелюється із показниками рейтингу НПП НУБіП, за результатами якого у 2021 р. серед кращих є В. Ладиченко, Є. Шульга. Запровадження та дієвість рейтингування показників діяльності НПП НУБіП України як базису для визначення питання застосування матеріальних та особистих заохочень визначено ЕГ як приклад позитивних прогресивних практик менеджменту у сфері вищої освіти України.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Процедури добору НПП є прозорими та публічними. До організації освітнього процесу залучаються роботодавці як при розробці та перегляді ОП, так і при забезпеченні баз практики. ЕГ встановлено вмотивований підхід до вибору НПП для ОНП (відповідність ліцензійним вимогам, дисциплінам на ОНП, науковим напрямкам дослідження тощо), формування кадрового забезпечення ОНП із залученням НПП з достатнім рівнем академічної та професійної кваліфікації. Позитивною практикою є врахування результатів щорічного рейтингування оцінювання НПП як одного із критеріїв здійснення конкурсного добору НПП, що відноситься до ефективних мотивувальних засобів стимулювання професійного розвитку науковців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Недостатність використання потенціалу НПП, зокрема, у частині створення в НУБіПУ умов для реалізації вмінь науковців із викладання навчальних дисциплін іноземною мовою. Необхідність запровадження практики подвійного наукового керівництва із залученням науковців-іноземців чи представників ЗВО України.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Встановлено, що академічна та професійна кваліфікація НПП, відповідає цілям ОНП, процедури їх конкурсного добору є прозорими. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності. В ЗВО діє ефективна система рейтингового оцінювання, що створює належні умови для стимулювання особистого та професійного розвитку науково-педагогічного персоналу програми. Роботодавці та професіонали-практики залучені до організації та реалізації освітньо-наукового процесу. ЕГ рекомендує розглянути перспективність та прогресивність існуючих позитивних практик здійснення подвійного наукового керівництва дисертаційними дослідження аспірантів юридичного факультету НУБіП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансове, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатніми і сприяють досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання за ОНП. Лекційні та практичні заняття з аспірантами проводяться у навчальних приміщеннях НУБіП України, які належним чином мебльовані, забезпечені навчальним приладдям, вільним доступом до мережі WI-FI, є придатними та пристосованими для задоволення потреб здобувачів. Функціонують і активно використовуються спеціально обладнані технічними засобами та пристроями, оснащені сучасним програмним забезпеченням мультимедійні аудиторії, які дозволяють ефективно застосовувати інтерактивні методики викладання. Здобувачі наділені правом безперешкодного користування ресурсами Наукової бібліотеки НУБіП України, фонди якої в цілому нараховують близько одного мільйона примірників серед яких є і юридичні видання. Бібліотека має електронний репозитарій, де в цифровізованому форматі розміщена необхідна наукова, навчальна і методична література, що є особливо актуальним та принагідним в умовах дистанційного формату провадження освітньої діяльності та значно спрощує освітньо-наукову діяльність здобувачів ([URL: https://nubip.edu.ua/structure/library](https://nubip.edu.ua/structure/library)). Ефективно функціонує сервіс «Електронна доставка документів» (<https://nubip.edu.ua/node/7924>), через який працівники Наукової бібліотеки приймають від користувачів запити на літературу, знаходять необхідні примірники видань у Електронній бібліотеці та надсилають їх читачам. З метою задоволення інформаційних потреб здобувачів, сприяння оперативному досягненню програмних результатів навчання, а також організаційної оптимізації навчального процесу НУБіП України активно послуговується платформою «Elearn». Остання являє собою інтернет-орієнтований сервіс, призначений для інформаційного супроводу освітнього процесу шляхом: 1) забезпечення здобувачів постійним і безперешкодним доступом до електронного освітнього ресурсу; 2) опрацювання та збереження веб-орієнтованих електронних освітніх ресурсів, а саме підручників, навчальних посібників, презентацій, конспектів, відеозаписів лекцій, інших навчально-методичних матеріалів. Крім того, НУБіП України забезпечує своїх аспірантів вільним та безоплатним доступом до електронного сервісу пошуку плагіату «Unicheck». Всі дисципліни ОНП як нормативні, так і вільного вибору забезпеченні необхідним навчально-методичним контентом, а саме: силабусами, планами практичних занять, підручниками, навчальними посібниками, завданнями для самостійної роботи, питаннями, задачами, кейсами для поточного та підсумкового видів контролю. Ступінь задоволеності рівнем фінансового, матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення підтверджується узагальненими результатами інтерв'ювання здобувачів і випускників за цією ОНП, проведеного ЕГ, характеризується абсолютними показниками відповідності.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

НУБіП забезпечує безоплатний та безперешкодний доступ науково-педагогічного персоналу і аспірантів до об'єктів навчальної, соціальної інфраструктури та інформаційних ресурсів, які є необхідними для досягнення програмних результатів навчання, ефективного провадження освітньо-наукової та викладацької діяльності. За результатами інтерв'ювання науково-педагогічних працівників, аспірантів денної та заочної форм навчання експертна група переконалася у відсутності будь-яких штучно створених перешкод матеріально-фінансового, організаційного чи адміністративного характеру для доступу до наявних у НУБіП України навчальних, наукових та інформаційних ресурсів. Співробітники і здобувачі вищої освіти, у разі виникнення відповідної потреби, мають можливість без будь-яких обмежень скористатися послугами, які надаються об'єктами навчальної, соціальної інфраструктури ЗВО. Попри те, що з причин об'єктивного характеру, з огляду на особливості сучасних соціально-економічних реалій

НУБіП України неспроможний забезпечити проведення і публікацію результатів досліджень аспірантів на цілковито безоплатній основі, однак менеджменту ЗВО вдалося продемонструвати експертній групі, що було вжито всіх розумних, можливих і залежних від нього заходів на шляху досягнення цієї мети. Так, за рішенням редакційної колегії науково-практичного журналу «Право. Людина. Довкілля», який видається за ініціативи та фінансової підтримки НУБіП України, здобувачі мають можливість безоплатно опублікувати результати своїх досліджень, якщо вони становлять значний науковий інтерес та цінність. Крім того, Редакційно-видавничий відділ НУБіП України забезпечує комплексну підтримку здобувачів та молодих науковців шляхом: 1) організації своєчасного проходження рукописів у видавничому процесі; 2) забезпечення високоякісного виготовлення наукових видань; 3) здійснення редагування, верстки, макетування, дизайну видань; 4) залучення автора рукопису до вичитування коректури; 5) виконання повного циклу робіт з оформлення видань, що готуються до друку; 6) підготовки макету до друку, подання його у друкарське підприємство; 7) отримання віддрукованих тиражів та їх подальшого розподілу (URL: <https://nubip.edu.ua/node/55292>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, відповідає їхнім інтересам та дозволяє задовольнити потреби останніх. Так, на території НУБіП дотримано вимог протипожежної, техногенної та санітарно-епідеміологічної безпеки. Місце розташування і особливості архітектурно-інженерного планування будівлі навчального корпусу юридичного факультету НУБіП створюють сприятливі умови для досягнення та підтримання, протягом календарного року, необхідного і належного рівня аерації, інсоляції, а також температурного режиму в навчальних та адміністративних (службових) приміщеннях згідно нормативів закріплених державними санітарними нормами, стандартами і правилами. ЗВО суворо дотримується вимог щодо забезпечення нешкідливих і безпечних умов навчання, праці та побуту, передбачених інструкціями з питань пожежної та техногенної безпеки і цивільного захисту на об'єктах і територіях НУБіП. Відділом пожежної безпеки НУБіП спільно з ННЦ виховної роботи і соціального розвитку вживається низка правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, соціально-економічних і лікувально-профілактичних заходів спрямованих на запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням і аваріям у процесі праці та навчання. На виконання положень Постанови КМУ від 11 березня 2020 року «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» у ЗВО було запроваджено карантин, а провадження освітньо-наукової діяльності переведено у дистанційний режим. Під час інтерв'ювання директора Навчально-наукового центру виховної роботи і соціального розвитку НУБіП України, експертною групою було встановлено, що здобувачі мінімум двічі на рік кожного року, а останнім часом кожного місяця, проходять усі види інструктажів та перевірку знань з питань цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки, що відповідає вимогам нормативних положень передбачених інструкціями з питань пожежної та техногенної безпеки і цивільного захисту. ЗВО дбає про безпеку здобувачів не лише в контексті збереження життя та фізичного здоров'я, а також в аспекті формування і підтримання належного морально-психологічного стану аспірантів. Консультативні заходи щодо профілактики психічних розладів та моніторингу емоційних станів науково-педагогічного персоналу і здобувачів провадяться Соціально-психологічною службою НУБіП України спільно з кафедрою психології та Соціальним відділом НУБіП України. Керівництво НУБіП України забезпечує формування та підтримання такого освітнього середовища, яке сприяє налагодженню ефективної співпраці та комунікації між аспірантами і науково-педагогічним персоналом. Під час інтерв'ювання здобувачів ОНП ЕГ було встановлено, що мінімум двічі на рік кожного року відбувається опитування аспірантів всіх форм і років навчання з метою визначення та подальшого врахування їх потреб та інтересів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Механізми освітньої, організаційної, інформаційної та консультативної підтримки здобувачів налагоджені та функціонують як єдина система заходів, що реалізуються низкою структурних підрозділів ЗВО, зокрема: Відділом докторантури та атестації наукових кадрів, НДЧ, Відділом аспірантури, деканатом юридичного факультету, завідувачами кафедр, науковими керівниками аспірантів, а також конгломератом сервісних служб НУБіП. Освітня, організаційна, інформаційна та консультативна види підтримки здобувачів забезпечуються шляхом: організації та здійснення конкурсного відбору до аспірантури; оформлення і збирання документів необхідних для затвердження тем дисертацій; проведення прийому, забезпечення переведення та відрахування здобувачів; організації навчального процесу; прийому іспитів та оформлення заліків; проведення колективних та індивідуальних зустрічей, де виносяться на обговорення і приймаються рішення з питань пов'язаних із науковою діяльністю здобувачів; організації та контролю за своєчасністю планування і виконання індивідуальних навчально-наукових планів роботи аспірантів; організаційного забезпечення підготовки і проведення наукових заходів тощо. Аспіранти ОНП підтвердили систематичність проведення НПП консультативних зустрічей зі здобувачами щодо процедури вступу до аспірантури, дотримання вимог академічної доброчесності, доступу до бібліотечних фондів і електронного репозитарію, законодавчих новацій у сфері підготовки, оформлення і захисту дисертацій доктора філософії тощо. Відділ докторантури та атестації наукових кадрів спільно з іншими сервісними службами ЗВО систематично інформують здобувачів щодо вимог і порядку отримання академічних відпусток, проходження атестаційних процедур, стажувань та інших форм академічної мобільності тощо. Інформування відбувається : на відкритих зустрічах; шляхом розміщення повної та вичерпної інформації у відкритому доступі на сайті ЗВО, інформаційних дошках та у соціальних мережах: Facebook, Instagram. ЕГ було встановлено, що в ЗВО надається соціальна підтримка у формах: оплати навчання за рахунок коштів державного бюджету; відтермінування оплати вартості освітніх

послуг здобувачам з низьким рівнем матеріального добробуту або за наявності інших поважних причин; виплати соціальних стипендій; безоплатного забезпечення підручниками; безперешкодного доступу до мережі Інтернет, інформаційних систем, баз даних; надання ліжко-місць в університетських гуртожитках; виплати премій у разі дострокового захисту дисертації. Високий рівень задоволеності наведеними видами підтримки підтверджується узагальненими результатами інтерв'ювання здобувачів та випускників за цією ОНП, проведеного ЕГ, що полягає у абсолютному задоволенні опитаних респондентів створеними ЗВО процедурами комунікації з викладачами; відсутності претензій щодо ступеня власної поінформованості про освітньо-наукові та позанавчальні заходи, їх розклад та порядок проведення; рівнем консультативної та соціальної підтримки.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Інфраструктура НУБіП евентуально пристосована до потреб осіб з інвалідністю, інших маломобільних груп населення, а також тих, що потребують додаткової, постійної чи тимчасової підтримки в освітньому середовищі. З метою забезпечення вільного доступу осіб з особливими освітніми потребами до аудиторного фонду в ЗВО триває трансформація університетської інфраструктури в безбар'єрний навчальний простір, реалізується інклюзивна освітня політика для задоволення широкого діапазону освітніх, інформаційних та соціальних потреб осіб з інвалідністю та/або хронічними захворюваннями. Розвиток системи інклюзивних освітніх послуг в НУБіП України здійснюється на основі регулярного оцінювання потреб осіб, що потребують додаткової, постійної чи тимчасової підтримки в освітньому середовищі. Гарантом ОНП було продемонстровано, що керівництво ЗВО вжило усіх розумних, можливих і залежних від нього заходів, аби забезпечити необхідні умови для реалізації права на освіту тим здобувачам, які мають особливі освітні потреби. За результатами спілкування із науково-педагогічним персоналом, аспірантами денної та заочної форм навчання група експертів переконалася у тому, що НУБіП України створюються належні та достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами не лише шляхом облаштування відповідної спеціальної інфраструктури, а також через визнання і реалізацію прав таких осіб: 1) на академічну відпустку або на перерву в навчанні зі збереженням окремих прав здобувача вищої освіти; 2) на спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури НУБіП України відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, обумовлених станом здоров'я. Таких, що мали особливі освітні потреби з числа опитаних здобувачів ОНП, експертною групою виявлено не було.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У НУБіП наявні та практично реалізуються політика і правові механізми запобігання виникненню конфліктних ситуацій між учасниками освітнього процесу, в тому числі пов'язаних із корупційними проявами. Створена та ефективно функціонує система гарантій права здобувачів вищої освіти на захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства, а також на оскарження дій або бездіяльності органів управління НУБіП України, його посадових осіб та науково-педагогічних працівників. У випадку виникнення конфліктних ситуацій порядок їх вирішення передбачає право аспіранта звернутись до безпосереднього керівника, самоврядних організацій здобувачів вищої освіти різних рівнів, Комісії з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією або Антикорупційного уповноваженого для цілей вжиття ними відповідних заходів. Процедура вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО є диверсифікованою та відповідно до академічної ієрархії реалізується на двох рівнях: 1) загальноуніверситетському, представленого Комісією з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією; 2) кафедральному – репрезентованого завідувачами кафедр правничого спрямування та/або науковими керівниками здобувачів. Одним із функціональних векторів діяльності останніх є запобігання і сприяння вирішенню між учасниками освітнього процесу конфліктних ситуацій пов'язаних з корупційними ризиками, проявами найрізноманітніших форм дискримінації, сексизму, гендерного насильства, сексуальних домагань тощо. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції розглядає повідомлення, зокрема й анонімні, про факти порушення вимог антикорупційного законодавства, котрі надходять через електронну форму «Повідомити про корупцію», а також на адресу електронної пошти «antikor@nubip.edu.ua», спеціальною лінією зв'язку: 527-82-57, у формі поштової кореспонденції або будь-яким іншим способом (URL: <https://nubip.edu.ua/node/18211>). Доступність і всезагальність політики та процедур врегулювання конфліктних ситуацій забезпечується шляхом інформування здобувачів та оприлюднення актуальної інформації у відкритому доступі. Під час інтерв'ювання аспірантів, випускників за цією ОНП, а також представників самоврядних організацій здобувачів вищої освіти експертною групою було встановлено, що НУБіП України проводяться регулярні опитування аспірантів з питань врегулювання конфліктних ситуацій, відбувається їх ознайомлення з існуючими процедурами вирішення конфліктів та протидії корупції, популяризується нетерпимість до проявів дискримінації, сексизму, хабарництва. За результатами спілкування із здобувачами ЕГ не було виявлено фактів застосування стосовно аспірантів методів адміністративного тиску, заходів неформального впливу, проявів різних форм дискримінації, сексизму, експлуатації, психологічного насильства. Високим є рівень поінформованості аспірантів ОНП стосовно механізмів запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій у ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Функціонують і активно використовуються спеціально обладнані технічними засобами та пристроями, оснащені сучасним програмним забезпеченням мультимедійні аудиторії, які дозволяють ефективно застосовувати інтерактивні методики викладання. Наукова бібліотека НУБіП України має сервіс «Електронна доставка документів», через який працівники бібліотеки приймають від користувачів запити на літературу, знаходять необхідні примірники видань у Електронній бібліотеці та надсилають їх читачам. Редакційно-видавничий відділ забезпечує комплексну підтримку здобувачів та молодих науковців під час проходження рукописів у видавничому процесі. ЗВО дбає про безпеку здобувачів не лише в контексті збереження життя та фізичного здоров'я, а також в аспекті формування і підтримання належного морально-психологічного стану аспірантів. Процедура вирішення конфліктних ситуацій у НУБіП України є диверсифікованою та відповідно до академічної ієрархії реалізується на двох рівнях: 1) університетському, представленого Комісією з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та дискримінацією; 2) кафедральному – репрезентованого завідувачами кафедр правничого спрямування та/або науковими керівниками здобувачів. ЗВО проводяться регулярні опитування аспірантів з питань врегулювання конфліктних ситуацій, відбувається їх ознайомлення з існуючими процедурами вирішення конфліктів та протидії корупції, популяризується нетерпимість до проявів дискримінації, харасменту, сексизму, хабарництва.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

За результатами проведення дистанційної акредитаційної експертизи група експертів рекомендує НУБіП України: Поповнити юридичний сегмент бібліотечних фондів сучасними науковими і навчально-методичними виданнями; Створити умови для проведення та публікації результатів наукових досліджень всіх здобувачів на безоплатній основі.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище та матеріальні ресурси НУБіП України загалом відповідають вимогам критерію. Вищевказані рекомендації істотно не впливають на досягнення цілей, завдань, програмних результатів навчання за ОНП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОНП відбувається згідно із визначеною загальноуніверситетською політикою та процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, регламентованих «Положенням про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в Національному університеті біоресурсів і природокористування України» від 25.04.2018 р.. Розроблення ОНП відбувається у декілька послідовних етапів: 1) затвердження проектною групою, призначення гаранта; 2) аналіз актуальності ОНП та оцінка наявних ресурсів; 3) профілізація; 4) створення навчального плану відповідно до попередньо окресленого змісту ОНП; 5) формування системи оцінювання якості ОНП для цілей її подальшого удосконалення. Процедури внутрішнього забезпечення якості ОНП реалізуються проектною групою, персональний склад якої затверджується наказом декана юридичного факультету НУБіП на підставі пропозиції випускової кафедри. Очолює проектну групу її керівник – гарант ОНП, котрий має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до ОНП спеціальністю зі стажем науково-педагогічної роботи не менше 10 років. Аналіз актуальності полягає у визначенні рівня суспільної затребуваності ОНП, передбаченні її потенціалу, оцінці можливостей забезпечення успішної реалізації ОНП за результатами консультацій зі стейкхолдерами. Проектна група проводить аналіз ринку освітніх послуг та визначає ступінь затребуваності на ньому випускників ОНП. Керуючись прогнозованою структурою ОНП, після консультацій з профільними відділами НУБіП України, проектна група здійснює загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних) для реалізації ОНП та приймає рішення щодо необхідності залучення зовнішніх ресурсів. Суть профілізації полягає в окресленні загальних та фахових програмних компетентностей, які мають бути досягнуті за результатами навчання. Визначення змісту ОНП охоплює такі етапи: 1) складання переліку освітніх компонентів ОНП; 2) обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану; 3) формування програм навчальних дисциплін. Внутрішня оцінка якості ОНП здійснюється через самообстеження ОНП, що реалізується як в межах процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації), так

і з ініціативи гаранта ОНП з метою дотримання планових процедур контролю якості. Порядок затвердження ОНП передбачає необхідність її дослідження і розгляду: 1) проектною групою; 2) випусковою кафедрою; 3) координаційною радою з питань науково-технічної діяльності НУБіП України; 4) деканом юридичного факультету, позитивне рішення якого є підставою для передачі матеріалів ОНП на розгляд Вченої ради факультету. Моніторинг реалізації ОНП здійснюється проектною групою шляхом анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторингу досягнутих результатів, оцінювання ОНП на предмет відповідності критеріям забезпечення якості.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Перегляд змісту ОНП здійснюється з огляду на запити, пропозиції та зауваження аспірантів, обумовлені попереднім досвідом навчання, обраним напрямком дослідницької роботи та специфікою сфери їх наукових інтересів, котрі виявляються шляхом проведення періодичних консультативних зустрічей, фокус-груп і опитувань здобувачів. Надалі висловлені аспірантами пропозиції та зауваження розглядаються на засіданнях Ради аспірантів юридичного факультету НУБіП України, яка визначає рівень їх обґрунтованості та доцільності. За результатами проведених обговорень і дискусій Голова Ради аспірантів юридичного факультету НУБіП України вносить подання проектній групі або її окремим членам, відповідальним за реалізацію відповідного напрямку ОНП. Останні розробляють проект змін та доповнень до ОНП і представляють його на засіданні проектної групи, яка після ретельного аналізу та доопрацювання передає проект ОНП на розгляд випускової кафедри. Позиція Ради аспірантів юридичного факультету НУБіП України стосовно будь-яких питань організації освітнього процесу і внутрішнього забезпечення якості ОНП сприймається ЗВО серйозно та є важливим фактором для прийняття рішень. До складу Вченої ради юридичного факультету з правом дорадчого голосу входить Голова Ради аспірантів ЮФ НУБіП України, який бере участь в її засіданнях, висловлює і обговорює запити, пропозиції та зауваження здобувачів під час вирішення питань пов'язаних із внутрішнім забезпеченням якості ОНП. Однак, представники Ради аспірантів ЮФ на зустрічі заперечили, що за їх згоди здійснюються відрахування аспірантів з ОНП, що суперечить п. 7 ст. 41 ЗУ "Про вищу освіту". За результатами зустрічі з аспірантами денної та заочної форм навчання, Головою Ради аспірантів юридичного факультету НУБіП України експертною групою було встановлено, що вони активно залучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості, а перегляд змісту ОНП здійснюється з урахуванням запитів, пропозицій та зауважень здобувачів, які вони формулюють і висловлюють безпосередньо (під час проведення консультативних зустрічей, фокус-груп, опитувань) або опосередковано (через Раду аспірантів юридичного факультету НУБіП України). Як приклад, у 2021 році Вчена рада юридичного факультету підтримала і врахувала пропозицію здобувачів щодо необхідності оновлення змісту курсу «Педагогіка вищої школи», який доповнили розділом «Управління закладами вищої освіти» і трансформували у нову навчальну дисципліну під назвою «Педагогіка та управління закладами вищої освіти».

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

До процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості НУБіП України залучає виключно тих роботодавців, які є дійсними стейкхолдерами та мають пряму і безпосередню заінтересованість у налагодженні подальшої співпраці з випускниками цієї ОНП на умовах трудового договору/контракту. Групі експертів, під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи, ЗВО продемонстрував, що у межах внутрішньої системи забезпечення якості ОНП взаємодія з роботодавцями носить серйозний та постійний характер, а самі вони розглядаються як обов'язкові партнери у цій системі координат. Зокрема, роботодавці беруть активну участь в процесах розроблення, моніторингу та періодичного перегляду ОНП шляхом залучення до обговорення змісту навчальних дисциплін, складання їх робочих програм і навчальних планів, постійного спілкування і обміну інформацією між ними та особами відповідальними за реалізацію ОНП. Наприклад, низка роботодавців із числа тих, що були представлені експертній групі, безпосередньо і неодноразово залучалися до роботи в проектній групі з метою надання рекомендацій, а також висловлення запитів, пропозицій і зауважень, які в подальшому були враховані та взяті за основу при розробленні навчально-методичного забезпечення викладання ряду дисциплін освітньої складової здобуття глибоких знань зі спеціальності. При визначенні цілей та програмних результатів навчання роботодавці на постійній основі залучаються до рецензування ОНП. На зустріч із експертною групою були запрошені представники державних органів, установ, організацій, конкуруючих ЗВО, які мають реальний легітимний інтерес, формально закріплені наміри (угоди про співпрацю) та серйозно налаштовані на оновлення і поповнення свого кадрового ресурсу за рахунок випускників цієї ОНП, що дало можливість експертній групі отримати повні, ґрунтовні та вичерпні відповіді на поставлені запитання, тим самим підтвердити факти викладені у відомостях про самооцінювання ОНП

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Перший випуск здобувачів за цією ОНП розпочався і триває протягом 2021-2022 навчального року. НУБіП України продемонстрував, що він має намір вживати всіх можливих і залежних від нього заходів задля того, аби розуміти загальні закономірності розвитку кар'єрних траєкторій випускників ОНП і використовувати їх досвід під час перегляду змісту останньої та/або реалізації інших процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП. Порядок збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників передбачає їх безпосередню комунікацію з юридичним факультетом НУБіП України, котрим провадиться системний моніторинг стану захистів дисертацій аспірантів, їх подальшого працевлаштування для цілей визначення типових траєкторій кар'єрного поступу останніх. У межах внутрішньої системи забезпечення якості взаємодія з випускниками носить серйозний та постійний характер, а самі вони розглядаються як обов'язкові партнери у цій системі координат. Зокрема, випускники аспірантури НУБіП України беруть активну участь в процесах розроблення та періодичного перегляду ОНП шляхом залучення до обговорення змісту навчальних дисциплін, складання їх робочих програм і навчальних планів, підготовки підручників, посібників, конспектів лекцій, презентацій, інших навчально-методичних матеріалів, постійного спілкування і обміну інформацією між ними та особами відповідальними за реалізацію ОНП. На сучасному етапі в середовищі здобувачів здійснюються профорієнтаційні заходи з метою їх заохочення до подальшого працевлаштування в інших ЗВО, професійних об'єднаннях правничого спрямування, органах державної влади різних рівнів і функціонального спрямування.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішня система забезпечення якості ОНП дозволяє адекватно і оперативно реагувати на недоліки, які виявляються у процесі здійснення відповідних процедур. За результатами інтерв'ювання науково-педагогічних працівників, аспірантів денної та заочної форм навчання, Голови Ради аспірантів юридичного факультету НУБіП України експертна група переконалася у тому, що слабкі сторони ОНП визначаються шляхом проведення періодичних консультативних зустрічей, фокус-груп, опитувань здобувачів, науково-педагогічних працівників, а також під час обговорень проблемних питань на засіданнях проектної групи, кафедр правничого спрямування, які забезпечують реалізацію ОНП, Вченої ради. Особливу увагу ЗВО приділяє результатам опитувань здобувачів щодо їх оцінки змісту ОНП, зокрема показникам невдоволеності аспірантів станом забезпечення практичної складової підготовки докторів філософії, розподілом академічного навантаження та розкладом занять. Крім того, враховується рівень схвалення аспірантами наявного переліку дисциплін освітньої складової здобуття глибоких знань зі спеціальності, що обумовлює необхідність оновлення їх каталогу в контексті визначених напрямків досліджень та специфіки сфери наукових інтересів окремих категорій здобувачів. Відповідно до висловлених зауважень науково-педагогічних працівників, які провадять викладацьку діяльність на ОНП, було вжито заходів щодо: 1) осучаснення методик викладання практичних занять; 2) доведення до відома аспірантів критеріїв оцінювання знань, поточної та підсумкової успішності, їх роз'яснення і уточнення; 3) підвищення рівня навчально-методичного забезпечення освітньої складової програми.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОНП реалізується вперше та попередньо не проходила акредитаційної експертизи.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Групою експертів, під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи, було встановлено, що процедури і політики забезпечення якості сприймаються як корисні та належні всіма членами науково-педагогічного колективу. У зв'язку із чим процеси розвитку та вдосконалення ОНП і освітньої діяльності за цією програмою набувають постійного характеру. Сформовану в академічній спільноті НУБіП України культуру якості можна охарактеризувати як засновану на уявленні про справедливість, цілісну та органічно узгоджену систему спільно поділюваних цінностей і смислів, що визначають якість освіти як інституційну ціль, а її забезпечення – як спільну відповідальність всього колективу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти передбачають врахування можливих змін дослідницьких інтересів аспірантів кожного року вступу. Перегляд положень ОНП здійснюється з огляду на запити, пропозиції та зауваження здобувачів, обумовлені попереднім досвідом навчання, обраним напрямком дослідницької роботи та специфікою сфери їх наукових інтересів, котрі виявляються шляхом проведення періодичних консультативних

зустрічей, фокус-груп та опитувань аспірантів. Позиція Ради аспірантів юридичного факультету НУБіП України стосовно будь-яких питань організації освітнього процесу і внутрішнього забезпечення якості ОНП сприймається ЗВО серйозно та є важливим фактором для прийняття рішень. Перегляд положень ОНП здійснюється з урахуванням запитів, пропозицій та зауважень аспірантів, які вони формулюють і висловлюють безпосередньо (під час проведення консультативних зустрічей, фокус-груп, опитувань) або опосередковано (через Раду аспірантів юридичного факультету). До процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур внутрішнього забезпечення її якості НУБіП України залучає виключно тих роботодавців, які є дійсними стейкхолдерами та мають пряму і безпосередню заінтересованість у налагодженні подальшої співпраці з випускниками цієї ОНП на умовах трудового договору/контракту. Взаємодія з роботодавцями носить серйозний і постійний характер, а самі вони розглядаються як обов'язкові партнери у внутрішній системі забезпечення якості ОНП. Особливу увагу ЗВО приділяє результатам опитувань здобувачів щодо їх оцінки змісту ОНП. Випускники беруть активну та безпосередню участь в процесах розроблення і періодичного перегляду ОНП шляхом залучення до обговорення змісту навчальних дисциплін, складання їх робочих програм та навчальних планів, підготовки навчально-методичних матеріалів, перманентного спілкування і обміну інформацією між ними та особами відповідальними за реалізацію ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ встановила відсутність структурно-системного підходу до визначення порядку залучення стейкхолдерів до процесу періодичного перегляду ОНП, інших процедур забезпечення її якості. Задля подолання такої слабкої сторони ОНП ЕГ рекомендує: унормувати порядок та форми участі зацікавлених сторін у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОНП, зокрема, шляхом розробки окремого локального акту; створити Асоціацію випускників НУБіП України чи запровадити іншу форму взаємодії з ними; з метою усунення проявів дублювання повноважень та конфліктів компетенцій системи самоврядних організацій та об'єднань здобувачів вищої освіти здійснити їх структурно-функціональну оптимізацію.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Внутрішня система забезпечення якості ОНП загалом відповідає вимогам критерію. Вищевказані рекомендації істотно не впливають на досягнення цілей, завдань, програмних результатів навчання за ОНП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

НУБіП створені чіткі та зрозумілі правила і процедури, які регулюють права, обов'язки всіх учасників освітнього процесу, вони є доступними для них та послідовно здійснюються під час реалізації ОНП. Згадані правила і процедури є формально визначеними, нормативно закріпленими та оприлюдненими у вільному доступі на офіційній вебсторінці ЗВО в інформаційній рубриці: «Інститути, факультети» → «Юридичний факультет» → «Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право» ↑ «Документи, що забезпечують навчальний процес» (URL: <https://nubip.edu.ua/node/86676>). За результатами ознайомлення зі змістом відповідних внутрішніх (локальних) нормативно-правових актів, а також інтерв'ювання науково-педагогічних працівників, аспірантів денної та заочної форм навчання, роботодавців, представників сервісних служб НУБіП України експертна група переконалась у тому, що всі опитані стейкхолдери належним чином обізнані у своїх правах, обов'язках та процедурах участі в реалізації ОНП. Невід'ємною складовою прозорого і публічного здійснення будь-якої ОНП є відкритість форм звітності. Під час зустрічі з представниками науково-педагогічного колективу, завідувачем Відділу докторантури та атестації наукових кадрів, здобувачами денної та заочної форм навчання група експертів встановила періодичність і з'ясувала загальний порядок звітування аспірантів, нормативно регламентованих «Положенням про порядок звітування аспірантів/здобувачів про виконання індивідуального плану наукової роботи» від 22.03.2019 року (URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u347/pro_por._zvity-nya_2019.pdf). Систематично, а саме двічі на рік, здобувачі кожного року навчання звітують про хід виконання ними індивідуального плану освітньо-наукової роботи за відповідний період шляхом представлення спочатку на засіданні кафедри, а згодом перед Вченою радою юридичного факультету НУБіП України своїх досягнень і здобутків в усній формі. Науково-педагогічний колектив кафедри, члени Вченої ради юридичного факультету НУБіП України ретельно аналізують надані матеріали, порівнюють отримані результати із запланованими та приймають рішення про повне, часткове виконання або невиконання аспірантом його навчально-наукового плану із обов'язковим наведенням причин невиконання і

мотивів ухваленого рішення. Позитивна оцінка з атестації здобувача є підставою для продовження навчання та/або переведення його на наступний рік підготовки за рішенням Вченої ради ЮФ.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Групою експертів, під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи, було встановлено, що ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження проектів змін та доповнень до ОНП оприлюднює на офіційній вебсторінці НУБіП України в інформаційній рубриці: «Інститути, факультети» → «Юридичний факультет» → «Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право» ↓ «Громадське обговорення освітньо-наукової програми 081 Право» (URL: <https://nubip.edu.ua/node/98048>) відповідні проекти з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін (стейкхолдерів), які вони можуть надіслати на офіційні адреси юридичного факультету чи ЗВО, а також на електронні адреси членів проектної групи, юридичного факультету чи ЗВО. У відомостях про самооцінювання ОНП коректно наведено посилання на офіційну вебсторінку НУБіП України, де в інформаційній рубриці: «Інститути, факультети» → «Юридичний факультет» → «Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право» ↓ «Громадське обговорення освітньо-наукової програми 081 Право» оприлюднені для громадського обговорення проекти ОНП 081 «Право» за 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 роки, відповідні навчальні плани, а також «Анкета для зацікавлених сторін щодо обговорення проекту» (URL: <https://nubip.edu.ua/node/98048>)

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи встановлено, що ЗВО своєчасно оприлюднює на офіційній вебсторінці НУБіП України точну та достовірну інформацію про ОНП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання і освітні компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства (URL: <https://nubip.edu.ua/node/1061/15>). Обсяги оприлюдненої інформації є достатніми для того, аби забезпечити потенційним вступникам можливість зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавцям – стосовно цілей та змісту підготовки здобувачів за цією ОНП. До того ж в інформаційній рубриці: «Інститути, факультети» → «Юридичний факультет» → «Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право» ↓ «Робочі програми та силабуси обов'язкових дисциплін» ↓ «Робочі програми та силабуси вибіркових дисциплін» (URL: <https://nubip.edu.ua/node/1061/15>) у вільному доступі, крім самої ОНП, її опису та змісту, навчальних планів також оприлюднені робочі програми, описи і силабуси усіх освітніх компонентів, включених до неї (URL: <https://nubip.edu.ua/node/99723>; URL: <https://nubip.edu.ua/node/86678>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

НУБіП створені чіткі та зрозумілі правила і процедури, які регулюють права, обов'язки всіх учасників освітнього процесу, вони є доступними для них та послідовно здійснюються під час реалізації ОНП. Стейкхолдери належним чином обізнані у своїх правах, обов'язках та процедурах участі в реалізації ОНП. Систематично, а саме двічі на рік, здобувачі кожного року навчання звітують про хід виконання ними індивідуального плану освітньо-наукової роботи за відповідний період шляхом представлення спочатку на засіданні кафедри, а згодом перед Вченою радою юридичного факультету НУБіП України своїх досягнень і здобутків в усній формі. ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження проектів змін та доповнень до ОНП оприлюднює на офіційній вебсторінці НУБіП відповідні проекти з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін (стейкхолдерів), які вони можуть надсилати на офіційні адреси юридичного факультету чи ЗВО, а також на електронні адреси членів проектної групи, юридичного факультету чи ЗВО. Взірцем є змістовне наповнення електронної системи Elearn НУБіП України, де відображається не лише розклад аспірантів, зміст освітніх компонентів ОНП, силабуси, робочі програми, а і тексти лекцій з усіх ОК, реалізованих на ОНП, інформацію про викладачів (включаючи засоби інформаційного телекомунікаційного зв'язку), а також створюється можливість для реалізації навчальних дисциплін вільного вибору.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Не виявлені.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Повна відповідність ОНП і освітньої діяльності за цією програмою дев'ятому критерію – прозорість та публічність. Взірцевим є змістовне наповнення електронної системи Elearn НУБіП України для аспірантів ОНП «Право».

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Під час спілкування зі здобувачами та науковими керівниками ЕГ було встановлено, що співпраця п'яти кафедр юридичного факультету надає можливість обрати аспіранту наукову тематику відповідно до його бажань, попередньої теми наукових досліджень у магістратурі чи існуючого досвіду роботи, а також спроможності ЗВО забезпечити високий рівень наукового супроводу написання дисертаційного дослідження. ЕГ переконатись, що ОНП спрямована на формування загальних та професійних якостей дослідника. Унікальність ОНП за спеціальністю 081 "Право" НУБіП є комплексний набір вибіркових компонентів, які на вибір здобувача можуть формувати навички за обраним напрямом дослідження, механізм вибору яких врегульований Положення про порядок реалізації аспірантами Національного університету біоресурсів і природокористування України права на вільний вибір навчальних дисциплін (https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u341/6._polozhennya_pro_poryadok_realizaciyi_aspirantami_nacionalnogo_universitetu_bioresursiv_i_prirodokoristuvannya_ukrayini_prava_na_vilny_vibir_na.pdf), а здобуття компетенцій комунікації та соціальної відповідальності забезпечують обов'язкові компоненти ОНП. Крім того, послідовність вивчення вказаних дисциплін, графік навчального процесу, форми проведення навчальних занять та їхній обсяг дозволяють повноцінно підготувати здобувачів ВО до дослідницької діяльності. Процедура вибору ВК прозора, детальна, індивідуальна для кожного здобувача, що було підтверджено під час зустрічі 4 зі здобувачами. Можливість вільного вибору дисциплін та їх відповідність темам наукових досліджень відзначили асп. В. Медвецька, Н. Ясельська, Т. Прокопчук. Відповідність ВК темам досліджень здобувачів підтверджується також наданою гарантою на запит ЕГ таблицею. Наукові керівники та здобувачі підтвердили вільний вибір тем наукових досліджень, наукових керівників й надану аспірантам можливість продовжувати напрямом наукового дослідження, започаткований під час навчання в магістратурі (В. Єрмоленко, О. Піддубний, Л. Головка, О. Світличний та ін.).

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Наукова діяльність здобувачів відповідає напрямку (тематичі) досліджень їх наукових керівників, які є релевантними темам дисертацій аспірантів та пропорційно співвідносяться зі сферою їх наукових інтересів. Відповідно до Зальцбургських принципів, підготовка здобувача ступеня доктора філософії не може бути якісною в умовах відсутності критичної маси дослідників, які спільно працюють над однією науковою проблематикою. НУБіП України вдалося продемонструвати сформованість та достатність наукового потенціалу (критичної маси дослідників) спроможного забезпечити якісно високий рівень реалізації наукової складової підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти. ЗВО надав експертній групі достатній фактичний матеріал, а саме розширений перелік монографій і тематичних публікацій членів науково-педагогічного колективу у вітчизняних та іноземних фахових виданнях, в тому числі індексованих у міжнародних науково-метричних базах Scopus, Web of Science, Index Copernicus, наявність яких є однією із числа обов'язкових умов для призначення науковим керівником аспіранта. Аналіз сайтів кафедр юридичного факультету, онлайн-профілів НПП, надана ЕГ таблиця релевантності тем наукових праць дозволяє констатувати дотичність тем дисертаційних досліджень аспірантів напрямкам досліджень наукових керівників. Так, наприклад, декілька аспірантів мають спільні наукові праці із науковим керівником (Улютіна О.А., Полюхович Д.О. До питання визначення об'єкта адміністративно-правових відносин у сфері використання альтернативних джерел енергії. Visegrad Journal on Human Rights. 2021. №3. С. 280– 284; Гулак О. В., Ладиченко В. В., Головій Л. В. Публічне адміністрування судової влади як одна із форм забезпечення рівного доступу до правосуддя. Інтернаука. Серія: "Юридичні науки". 2021. № 5 (39). Т. 1. С. 11-17; Volodymyr Kurylo, Inna Gyrenko. The state and problems of protection of human rights and freedoms in Ukraine in the context of European integration. Monograph / Under the general editorship of V. Kurylo. - Bydgoszcz: WSG University. 2019. 162 p. та ін.).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

В ході виїзної акредитаційної експертизи ЕГ встановлено наявність достатньої матеріально-технічної та організаційної бази для забезпечення проведення та апробації результатів наукових досліджень аспірантів та НПП відповідно до напрямків їх досліджень, а саме: аудиторії з належним мультимедійним обладнанням та доступом до мережі Internet, доступом до публічних інформаційних наукометричних сервісів (Scopus, Web of Science тощо), конференц-зали, доступ до фондів наукової бібліотеки (оновлення фондів якої відбувається систематично з урахуванням запитів кафедр юридичного факультету), електронної бібліотеки із вільним доступом до репозитарію за корпоративним логіном та паролем, навчально-методичного забезпечення всіх навчальних дисциплін (середовище Elearn), які використовуються в т.ч. й під час дистанційного навчання. У НУБіП кожної весни проходить «Фестиваль студентської науки» (<https://nubip.edu.ua/node/92907> <https://nubip.edu.ua/node/47115> <https://nubip.edu.ua/node/14987> <https://nubip.edu.ua/node/77748>), метою якого є розвиток студентської та аспірантської наукової та інноваційної діяльності, а також залучення молоді до роботи у студентських наукових гуртках та наукових проблемних групах. На базі НУБіП України постійно проводяться всеукраїнські та міжнародні наукові конкурси та конференції, що є дотичними до сфери наукових інтересів аспірантів, зокрема, такою була Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Актуальні питання екологічного, кліматичного та енергетичного права ЄС» (26.05.2021 р.), що була проведена в рамках проєктів Еразмус + «Екологічне, кліматичне та енергетичне право ЄС» 620353-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR та «Продовольча політика і право ЄС» 620340-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-MODULE (<https://nubip.edu.ua/node/93204>)

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Теми дисертаційних досліджень аспірантів дотичні до кафедральних НДТ, а також НДТ, здійснення яких відбувається за рахунок коштів державного бюджету України. Позитивною практикою є реалізація міжнародного проєкту НУБіП Erasmus «Екологічна політика та право ЄС» <https://nubip-erasmus.com/>, метою якого є підвищення рівня знань та поінформованості суспільства з питань екологічної політики і права Європейського Союзу через стимулювання викладання, дослідницької діяльності та суспільного діалогу. В межах реалізації цілей та задач міжнародного проєкту НУБіП Erasmus «Екологічна політика та право ЄС» здійснюються такі дисертаційні дослідження аспірантів юридичного факультету, як: «Адміністративно-правове регулювання відносин у сфері використання альтернативних джерел енергії» (Штода (Полухович) Д.О.), «Правове регулювання виробництва продукції органічного рослинництва в Україні» (Песутурі Б.Д.), «Правова охорона навколишнього природного середовища при використанні альтернативних джерел енергії» (Кокошко Є.В.) та ін. ЗВО є організатором ряду науково-практичних заходів, в тому числі міжнародного рівня: міжнародна науково-практична конференція «Екологічна політика і право ЄС та їх імплементація у правову систему України», 16 травня 2019 р.; міжн. науково-практичної конференція «Актуальні питання екологічного, кліматичного та енергетичного права ЄС» (26.05.2021 р. https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u212/programa_konferenciyi_2021_dlya_saytu.pdf); круглий стіл «Правове забезпечення контролю безпечності харчових продуктів в ЄС», 22 жовтня 2021 р. <https://nubip.edu.ua/node/104266> Для апробації результатів наукових досліджень як НПП, так і здобувачам надається можливість публікації у фаховому науковому виданні у сфері права категорії Б, зокрема «Право. Людина. Екологія». У межах реалізації ОНП, під час фокус-груп, було з'ясовано, що здобувачі рівня вищої освіти доктор філософії на даній ОНП не беруть участь у міжнародних програмах академічної мобільності. Експертна група рекомендує проводити активну роботу по введенню аспірантів до міжнародної академічної спільноти шляхом реалізації різноманітних проєктів академічної мобільності, що надасть їм можливість розширити свої дослідження, а також апробувати свої результати в більш широкому колі науковців.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники є активними дослідниками за тематикою в якій працюють їх аспіранти, про що свідчать узагальнені результати інтерв'ювання здобувачів, науково-педагогічних працівників, а також дослідження документів та інших матеріалів наданих НУБіП України. Експерти ретельно ознайомилися з результатами дослідницьких проєктів наукових керівників та пересвідчилися, що вони є реальними, релевантними темами дисертацій аспірантів, пропорційно співвідносяться зі сферою їх наукових інтересів. Наукові керівники мають високі показники наукової активності та перманентно залучаються до проведення різного роду досліджень, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються. Кількість і змістове наповнення опублікованих монографій, статей у вітчизняних та іноземних фахових виданнях, в тому числі індексованих у міжнародних науково-метричних базах Scopus, Web of Science, Index Copernicus, наявність свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір, членство у редакційних колегіях наукових журналів, спеціалізованих вчених, наукових та експертних радах, а також реєстрація тем дисертаційних досліджень низки здобувачів в Українському інституті науково-технічної експертизи та інформації промовисто свідчать про те, що призначені аспірантам наукові керівники є активними дослідниками (свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір аспірантки В.В. Медведської

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

ЕГ встановлено реалізацію ефективних практик, спрямованих на забезпечення вимог дотримання академічної доброчесності як НПП юридичного факультету НУБіПУ, так і здобувачами вищої освіти. Політику дотримання академічної доброчесності в ЗВО регламентують такі документи: Положення про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України; Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату та інші документи. Дотримання академічної доброчесності здійснюється шляхом організації перевірки звітів про виконання науково-дослідних тем, наукових праць, матеріалів, що направляються для публікації до фахового видання «Право. Людина. Екологія», дисертаційних робіт здобувачів на наявність текстових запозичень за допомогою системами Unichек та інших ресурсів. ЕГ встановило, що перша процедура перевірки текстів за допомогою антиплагіатної системи для аспірантів є безкоштовною. До системи заходів із дотримання академічної доброчесності ЗВО відносить процедури популяризації та інформування здобувачів щодо необхідності дотримання академічної доброчесності, що досягається в тому числі за рахунок опанування таких навчальних дисциплін циклу спеціальної фахової підготовки, як «Методика юридичного дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи», «Методологія права». ЕГ підтверджує відсутність фактів застосування заходів академічної відповідальності за порушення вимог доброчесності до НПП НУБіПУ та/або аспірантів.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП охоплює чотири складові, кожна з яких забезпечує формування у здобувачів необхідного набору компетентностей. Дисципліни зі спеціальності відповідають науковим інтересам здобувачів, є релевантними тематиці їх наукових досліджень. НУБіП володіє достатнім науковим потенціалом спроможним забезпечити якісно високий рівень реалізації наукової складової підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти. Наукова діяльність аспірантів відповідає напряду (тематичі) досліджень їх наукових керівників, які є релевантними темам дисертацій аспірантів та пропорційно співвідносяться зі сферою їх наукових інтересів. НУБіП організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень здобувачів відповідно до обраної тематики та з урахуванням специфіки сфери їх наукових інтересів, шляхом проведення регулярних конференцій, семінарів, круглих-столів, тематичних фокус-груп, безоплатної публікації результатів наукового пошуку в фаховому періодичному виданні ЗВО тощо. Крім того, аспіранти наділені правом безперешкодного доступу до бібліотечних фондів, міжнародних бібліографічних і реферативних баз даних: Scopus, Web of Science, Index Copernicus, а також електронного сервісу пошуку плагіату «Unichек». Наукові керівники мають високі показники наукової активності та постійно залучаються до проведення різного роду досліджень, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються. Позитивною практикою є реалізація міжнародних проектів наукового співробітництва (НУБіП Erasmus «Екологічна політика та право ЄС»), виконання НДР за рахунок державного бюджету України, що є дотичними до сфери наукових інтересів аспірантів ОНП «Право» НУБіП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

У межах реалізації ОНП, під час фокус-груп, було з'ясовано, що здобувачі рівня вищої освіти доктор філософії на даній ОНП не беруть участь у міжнародних програмах академічної мобільності. Експертна група рекомендує активно залучати аспірантів до міжнародної академічної спільноти шляхом: реалізації різноманітних проектів академічної мобільності, зокрема через урізноманітнення форм міжнародної наукової співпраці та створення з іноземними ЗВО спільних програм підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти (програм подвійних дипломів).

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Зміст ОНП загалом відповідає вимогам критерію. Зазначені недоліки не є суттєвими та не можуть істотно впливати на досягнення цілей, завдань, програмних результатів навчання ОНП.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час онлайн-візиту ЕГ було отримано й проаналізовано ОНП, навчальні плани, проведено онлайн-зустрічі із фокус-групами здобувачів денної, вечірньої та заочної форми здобуття вищої освіти. Всі відомості знайшли своє відображення у матеріалах самоаналізу, а також знайшли своє підтвердження під час онлайн-виїзду, спілкування із фокус-групами, опрацювання інформаційних матеріалів. Під час онлайн-візиту як у ЗВО в цілому, так і на ОНП ректором, адміністрацією ЗВО та факультету, гарантом були створені умови, сприятливі для продуктивної роботи та конструктивної співпраці ЕГ. Роботодавці активно засвідчили про своє бажання співпрацювати з ЗВО. На юридичному факультеті наявна потужна згуртована команда фахівців (як викладачів, так і співробітників), які сприяють розвитку ЗВО та ОНП. Присутні аспіранти на онлайн зустрічі надали позитивні відгуки щодо навчання, здобутих знань, взаємодії з викладачами, подальшого розвитку своїх професійних навичок. За підсумками онлайн-спілкування експертів із адміністрацією юридичного факультету, НПП та гарантом, очевидно, що вони усвідомлюють певні слабкі сторони за окремими критеріями, виявленими під час експертизи. Крім того, ними продемонстровано бажання, готовність і здатність активно, оперативно, системно працювати у напрямку підвищення якості ОНП та освітньої діяльності на ОНП.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Малюга Леся Юріївна

Члени експертної групи

Легеза Юлія Олександрівна

Білоус Костянтин Віталійович